

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 49

Penktadienis, Gruodžio (December) 22, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

Indijos Jėgos Laisvina Portugalų Kolonijas Pačios Indijos Pajūryje

NEW DELHI. — Indijos kariuomenė pradėjo visuotinę ofensyvą prieš portugalus, kurie per šimtus metų laikė tris mažas kolonijas pačios Indijos pajūryje — Goa, Diu ir Damao. Indijos vyriausybė bandė paveikti portugalus gražiuoju, kad jie pasitrauktų iš Indijos žemės geruoju, bet visos Indijos pastangos nuėjo niekais. Nehru vyriausybė buvo priversta panaudoti karines jėgas.

Jungtinės Valstijos ir Britanija bandė sulaukyti Indiją nuo jėgos panaudojimo, bet matyti Indijos vyriausybė buvo jau išbandžiusi visas kitas priemones be pasėkmų.

Tarybų Sąjungos prezidentas Leonidas Brežnevas, kuris šiuo tarpu yra Indijoje, pareiškė, kad jo šalis simpatizuoja Indijai ir jos žygiams išvadyti kolonistus.

Krišna Menon, Indijos apsigynimo ministras, dėkojo Egiptui, kurs nepraleido Suez kanalo Portugalijos laivo su militarine pagalba dėl kolonijų gynėjų.

Iš vyriausybės pranešimų matosi, kad portugalai ne tik nesiruošė trauktis iš Indijos žemių, bet dar pasidaryė priekabūs, pažeidinėjo sieną ir provokavo nesuspriktimus su Indija.

Indijos orlaiviai paskleidė minimose portugalų kolonijose lapelius, kuriuose gyventojams pranešama, kad Indija ateina jų išlaisvinti iš portugalų jungo. Lapeliai ragino gyventojus saugoti savo nuosavybes, kad pasitraukiant portugalai nesunaikintų.

Portugalų jėgos, sužinojusios, kad Indijos ginkluotos jėgos pradėjo ofensyvą, puolėsi eksploatuoti tiltus. Bet joms nėra galimybių ilgai atsilaikyti.

Kolonijos nedidelės. Goa, didžiausia iš trijų, turi 1,300 ketvirtainių mylių plotą ir apie 600,000 gyventojų. Kitos po mažiau.

Portugalija, keršydama paskelbė, kad bus internuoti visi Indijos piliečiai Portugalijos kolonijose ir veikiau-

RASISTAI UZDARO VISUS PARKUS

BIRMINGHAM, Ala. — Kadangi federalis teismas verčia panaikinti negrų segregaciją parkuose ir kitose poilsio vietose, tai miesto viršininkai nutarė visai uždaryti visus parkus ir poilsio vietas.

Birminghame iš 340,000 gyventojų trečdalis sudaro negrai.

FORDO DARBININKAI NUBALSAVO STREIKUOTI

WINDSOR. — Apie 2,800 Fordo darbininkų 98.8 procento pasisakė už streiką. Balsavimai Oakville įmonių darbininkų bus vėliau.

Derybos dėl atnaujinimo sutarties prasidėjo spalio mėnesį, bet iki šiol neprieta susitarimo.

Prasidėjo 700 Negrų Teismas

ALBANY, Ga. — Pirmą dieną prasidėjo 700 negrų teismas. Iš tų 700 virš 300 tebėra kalėjime.

Negrai buvo suareštuoti laike taikingų demonstracijų už panaikinimą negrų diskriminacijos. Jie buvo apkaltinti demonstracija be leidimo.

Miestas saugomas valstijos ir lokalinės policijos. Taipgi stovi atsargoje federalės policijos vienutė.

Negrų ir jų simpatikų lyderiai neplanuoja naujų demonstracijų, bet jie sako, kad bus prarastas ekonominis boikotas ir kalėdinis "ap-tamsinimas", kas reiškia, kad negrai nedegs lempučių ir nedalyvaus kalėdinėse ap-eigose.

JAKARTA. — Indonezijos prezidentas Sukarno kalba apie išlaisvinimą Naujosios Gvinėjos, kuri dabar yra kaip Olandijos kolonija.

siai bus nusavintos jų nuosavybės.

PRADĖJO EKSPLODUOTI GOMBAS, SABOTUOTI

Johannesburg. — Salptas judėjimas prieš Pietų Afrikos valdžios politiką paskleido lapelius, šaukiančius žmones sabotuoti vyriausybės įrenginius. Tuom pat metu pasirodė bombų eksplozijos.

Bombos eksplodavo pašte, įstaigose vietinių gyventojų (afrikiečių) reikalams ir elektros stotyse.

Kanada Derasi su Kinija dėl Kviečių

OTTAWA. — Kanados vyriausybė derasi su Kinija dėl tolimesnio grūdų ir miltų pardavimo. Kalba eina apie grūdų ir miltų pardavimą už \$40,000,000.

Bendrai, Kinija užsimojusi pirkti Kanadoje kviečių, miežių ir miltų už \$362,000,000.

Jeigu būtų susitarta dėl aukščiau minėtų \$40,000,000 vertės grūdų, Kinija būtų pirkusi 1961 metais grūdų ir miltų už \$175,000,000. Paliktų apie \$90,000,000 kredito, kurį Kinija turi sumokėti bėgyje 9 mėnesių.

Kanada yra autorizavusi parduoti Kinijai už \$100,000,000.

SUDEGĖ 300 CIRKO ŽIŪROVŲ, 120 VAIKŲ

RIO DE JANEIRO. — Kilus gaisrui cirke, kurio žiūrėjo 2,500 žmonių, kilo panika ir per didelį susigrūdimą žmonės nespėjo pabėgti iš palapinės. Virš 300 žiūrovų sudegė mirtinai, jų tarpe 120 vaikų.

Autoritetai įtaria, kad cirkas buvo kieno nors padegtas.

Nuoširdžiausi Sveikiniai Visiems
Liaudies Balso Skaitytojams su
Kalėdomis ir Naujais Metais
LB Redakcija ir Administracija

Ragina Lotynų Amerikos Turčius Daryt Reformas

BOGOTA. — Prezidentas J. Kennedy ir jo žmona lankėsi Lotynų Amerikos valstybėse ir, kiek matyti iš jų susitikimo, Kennedžiai turi daugiau simpatijos žmonėse, negu kad turėjo R. Niksonas, tuomet buvęs viceprezidentu. Tiesa, Venezueloje jo apsaugai buvo sutrinkta 30,000 kariuomenės, bet minios buvo simpatiškesnės Kennedžiams.

Kalbėdamas čionai, jis priminė Kolumbijos ir kitų Lot. Amerik. šalių turčiams, kad industrialistai ir žemvaldžiai turėtų panaikinti tironiją ir prarasti reformas.

"Mes Jungtinėse Valstijose padarėm daug klaidų santykiuose su kitomis Amerikos respublikomis", sakė jis, "bet Lotynų Amerikos lyderiai, industrialistai ir žem-

Rusk Pagyrė Savo Draugą Franką

MADRID. — Jungtinių Valstijų sekretorius Dean Rusk išgyrė generalisimo Francisko Franko Ispaniją kaip Jungtinių Valstijų sąjungininkę. Ir tą jis padarė tuo metu, kai prezidentas Kennedis ragino Pietų Amerikos turčius pašalinti tironiją ir prarasti ekonomines reformas.

Franko tironija Ispanijoje yra dar blogesnė, negu Lotynų Amerikoje, tas pat ir su reformomis.

Jungtinės Valstijos sukio Franko režimui nemažai pinigų už 4 bazes, kurių pastatymas kainavo virš \$400,000,000.

Frankas stropiai palaiko Portugaliją prieš Indiją, kuri varo lauk portugalus kolonistus.

valdžiai, esu tikras, pasirengę taipgi pripažinti praityje padarytas klaidas ir pasiimti naujas atsakomybes".

Jeigu jie nepasirengę prarasti pamatines žemes ir taksų reformas, tęsė jis, tai vadovybė iš jų bus atimta ir Vakarų civilizacijos palikimas bus sunaikintas per susirėmimus per keletą mėnesių.

Kalbėdamas Karakas mieste, Venezueloje, jis sakė, kad "nauja šio žemyno dvasia reikalauja panaikinimo visokios tironijos, kol šis kontinentas nuo šiaurės iki pietų taps laisvų žmonių kontinentu".

Tik jo žodžiai nelabai svarūs buvo, kuomet beveik tuo pačiu laiku Jungtinėse Valstijose buvo areštuojama šimtai negrų ir jų simpatikų ir varomi į kalėjimus už reikalavimą lygybės. Lotynų Amerikos žmonės taipgi nelaisvės ženklų represijų prieš komunistus, kokių dar nei vienoj šalyj nebuvo.

Kubos pavyzdys taip pat kalba ką kitą. Jungtinės Valstijos rėmė užpuolimą ant Kubos, kurios žmonės panaikino Batisto tironiją ir dabar praveda reformas, kurios būtinos, norint pakelti darbo masių gerovę.

Kalba Apie Taiką, Bet Daro Ką Kitą

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų prezidentas J. Kennedy dažnai kalba apie taiką, bet darbais rodo ką kitą.

Pavyzdžiui, jis reikalauja \$700,000,000 dėl statymo slėptuvių nuo radioaktyvių dulkių.

Esą numatyta 1962 metais pastatyti slėptuves dėl 20,000,000, vyriausiai dėl mokslinių mokymų.

Sale to, žinoma, varoma kampanija, kad individualiai statytųsi slėptuves dėl saugos.

Kada JAV veda tokią politiką, kaip gali kita pusė tikėti, kad JAV siekia taikos?

Iš Kanados Gyvenimo

Ontarijos vyriausybė paslyrė teisėją Roach ištirti liberalų lyderio teigimą, kad Ontarijoj priviso visokių raketierių, gemblerių ir kitokių. Sakoma, kad kraustosi į Kanadą daugelis amerikiečių raketierių.

Tuo tarpu Montrealo policija skelbia, kad susekta plati organizacija kanadiečių ir amerikiečių, kurie užsiima baltąja vergija — rekrutavimu 14-16 metų amžiaus mergaičių prostitutėms.

Į jų nagus patekusios mergaitės būna labai išnaudojamos. Jos dažnai yra keičiamos, kanadietės siunčiamos į JAV miestus, o amerikietės — į Kanados.

Policija sako, kad bus daugiau areštų. Iki šiol suminta 8 prostitutijos raketieriai. Jos globoj esančios dvi jaunos jų aukos, kurios nemažai papasakojo apie tuos raketierius.

Kanadoje lankėsi trys Tarybų Sąjungos dvasininkai. Vienas iš jų, Michaelis Židkovas, Tarybų Sąjungos baptistų lyderio Jakovo Židkovo sūnus, pasiliko Hamiltone studijavimui Divinity kolegijoje. Dabar jis skundžiasi, kad gauna laiškus su grumojimais nužudyti jį.

Kada šie dvasininkai lankėsi po Kanados miestus, reakcionieriai, vyriausiai iš dipukų tarpo, rengė pikietus ir reikalavo, kad jie būtų išvyti iš Kanados kaip "komunistų agentai".

Veiksniams ir dvasininkai iš anos pusės yra "parsidavėliai" komunistams. Išėina, kad tenai nebėra jų žmonių visai. Tai kur gi tie "pavergtieji", apie kuriuos jie vis dar plepa?

General Motors korporacijos darbininkai laimėjo trumpą streiką, bet su labai gerais rezultatais. Sakoma, kad jie išsikovojo daugiau, negu Jungtinių Valstijų GM darbininkai.

Kompanija sutiko pakelti uždarbį 6 centais į metus (sutartis apima 3 metus), sumokėti hospitalizacijos ir medicinės pagalbos mokesčius pilnai. Prie to, 31 metus išdirbusiems mokės \$141.80 į mėnesį pensijos dar nesulaukus 70 metų.

Bedarbių skaičius viduryje lapkričio buvo 350,000. Per mėnesį paaugo 31,000. Apie vidurį gruodžio bedarbių skaičius veikiausiai pasiekė arti 400,000, nes šalčiams atėjus nemažai darbų užsitaro.

Praėjusiais metais šiuo metu buvo 80,000 daugiau,

negu šiemet. Iš to daroma išvada, kad šiemet nebus tiek daug bedarbių, kaip kad buvo praėjusią žiemą.

Vienos didžiausios cheminės kompanijos viceprezidentas sako, kad už 5 metų ketvirta dalis Kanados dirbančiųjų bus bedarbiai. Praėjusią žiemą bedarbių skaičius buvo pasiekęs 11 procentų.

Darbininkus pakeisiančios mašinos.

Toronte lankėsi Lenkijos Mazowsze šokių ir dainų ansamblis. Visi kritikai gyvė, kad jis labai gražiai atliko lenkų tautinius šokius ir liaudies dainas. Tiesa, dainų buvo nedaug, bet kurios buvo sudainuotos, buvo labai gerai atliktos.

Šokėjai ir dainininkai at-

kreipė didelę atydą į save ir savo tautinius aprėdais. Ypač kanadiečiai stebėjosi vyrų aprėdais, kurie buvo gana spalvingi. Vyrų gerai pasirodė ir liaudies šokių srityje.

Šios grupės pasirodymas Toronte buvo dar vienas įrodymas, kad "anoj pusėj sienos" menas pastatytas labai aukštai.

Kanados premjeras, kalbėdamas Prince Albert mieste, sakė, kad Vakarai turi tartis si Rytai dėl Berlyno.

Nors ir jis nesitikė didelių atsiekimų, bet vistiek esą geriau mažai, negu nieko.

Jeigu nieko nebūsią daroma, tai padėtis Berlyne elsianti blogyn, o ne geryn.

Kanadietis

**Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ**

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 368 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SĖSĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 8325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veltui pasiskaitymul įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

HERAKLIO ŽYGLIAI. G. Švabas. Mitiniai aprašymai. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 598.

MANO TĖVYNĖ. A. Dabulevičius. Eilėraščiai ir straipsniai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 599.

SEPTYNERI METAI. — Mulkas Radžas Anandas. Indo berniuko istorija. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 600.

VADOVAS PO VILNIŲ. Turistinė informacija su iliustracijomis. Knyga 388 puslapių. Knygyne Nr. 601.

PAVASARIO VEJAS GAIVUS. J. Pranckūnas. Atsiminimai. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 602.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PDAVIMAI. Vincas Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 603.

SŪVIS MISKE. Anelius Markevičius. Jaunamečiams apsakymas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 604.

ALI-BABA IR VIŠTŲ FEJA. H. Kraužė. Apsakymai. Knyga 346 puslapių. Knygyne Nr. 605.

ZMOGUS PAŽABOJĖS TIGRĄ B. Bhatačarija. Apsaka. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 606.

ŠIRDIS. E. De Amičis. Dienraštis. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 607.

DIDVYRIŲ KELIAS. A. Viršulis. Knyga 28 puslapių. Knygyne Nr. 608.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apsaka ir apybraiža. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 609.

NESKAITYTI LAISKAI. D. Batožabajus. Apsaka. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 610.

GERBIAMO ŽMOGAUS PORTRETAS. O. Šteigeris. Romanas. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 611.

VARNŲ GATVĖS RESPUBLIKA. Janis Gryzinis. Apsaka. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 612.

TRYS MĖNESIAI BRAZILJOJE. T. Ivanauskas. Apšymas. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 613.

EGLĖS DEBESIS SUKUOJA. R. Budrys. Apsakymas. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 614.

ŠALTOJI BALTIJA. I. Adabaševs. Mokslinė-Fantastinė apysaka. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 615.

TARANTUALAS. G. Matvejevas. Apsaka. Knyga 654 puslapių. Knygyne Nr. 616.

IR VIENAS LAUKE KARYS. J. Dold-Michalikas. Apsaka. Knyga 628 puslapių. Knygyne Nr. 617.

PASLAPTINGOJI SALA. Žiulis Vernas. Apsaka. Knyga 714 puslapių. Knygyne Nr. 618.

BENEVENUTO ČELINO GYVENIMAS. Biografinis veikalas. Knyga 604 puslapių. Knygyne Nr. 619.

JAUNYSTĖS DAINA. Jan Mo. Romanas. Knyga 596 puslapių. Knygyne Nr. 620.

KAUKAZO BELAISVIS. — L. Tolstojus. Apsakos. Knyga 508 puslapių. Knygyne Nr. 621.

ŠIŲ LAIKŲ ISTORIJA. A. Fransas. Keturi romanai. Pirmas tomas 368 puslapių. Knygyne Nr. 622. Antras tomas 440 puslapių. Knygyne Nr. 623.

IDIOTAS. F. Dostojevskis. Keturių dalių romanas. Pirmas tomas 464 puslapių. Knygyne Nr. 624. Antras tomas 404 puslapių. Knygyne Nr. 625.

DONJA BARBARA. Romukas Galjegas. Romanas. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 626.

TARYBŲ LIETUVOJ

Reproduktoriai Dėl VD Respublikos

VILNIUS. — Skaičiavimo mašinų gamykla išsiuntė į Vokietijos Demokratinę Respubliką du perforatorius-reproduktorius. Šios mašinos išsiųstos pagal vokiečių konstruktorių užsakymą. Jie nutarė agreguoti jas su vokiškais elektroniniais skaičiavimo priedėliais. Be to, gamykla išsiuntė į VDR du kito tipo perforatorius. Savo produkciją įmonė eksportavo pirmą kartą.

Lietuvos Liaudies ūkio taryba palaiko su broliška socialistine Vokietija plačius prekybinius ryšius. Respublikos įmonės gamina jai suvirinimo generatorius ir keitiklius, elektromotorus ir kitas mašinas, o taip pat maisto produktus. Iš viso į Vokietijos Demokratinę Respubliką eksportuojami septyniolikos pavadinimų gaminiai.

Laivybai Nemunu

KAUNAS. — Šaunią darbo pergalę pasiekė laivų remonto įmonės kolektyvas. Perduotas laivybai naujas krovininis šilumlaivis "Mintija". Šilumlaivio pagrindinio variklio pajėgumas - pusantro šimto arklio jėgų. Laivas į savo triumfus vienu metu gali paimti šešių geležinkelio vagonų krovinį.

Tai jau antras stambus šilumlaivis, kurių gamybą įsisavino Kauno laivų statytojai. Dabar ant stapelių įpusėtas trečias toks šilumlaivis "Dubysa".

Naujieji šilumlaiviai, suprojektuoti Leningrado kons truktoriai, turi žymiai tobulesnius centralizuotą valdymą, elektrinę sistemą, puikius sanitarinius - buitinius įrengimus įgulai. Jie plaukioja Nemunu tarp Kauno ir Klaipėdos ir gali gabenti dūpstrečio karto daugiau krovinių, negu įprastiniai.

GAMTININKŲ KOLEKTYVINIS SODAS

AKMENĖ. — Daugiau kaip šimtas darbininkų ir tarnautojų susibūrė pernai į sodininkų draugiją ir užveisė kolektyvinį sodą 6 ha plote. Šiemet į sodininkų gretas įsijungė dar 95 cementininkai. Šį rudenį kolektyvinis sodas išplėstas iki 15 hektarų. Sodas paruoštas žiemai, pastatyti šiltnamiai, vaisių saugykla, įsteigtas medelynas, kuriame bus auginami ir dekoratyviniai medeliai bei krūmai.

"Sviečia Naujas Švyturys"

KAUNAS. — TSKP 22-ro suvažiavimo dienomis Kauno Valstybinės K. Požėlos vardo spaustuvės darbuotojai kreipėsi į visus Tarybų Sąjungos poligrafininkus, ragindami juos kovoti už aukštą produkcijos kokybę. Laikraštis "Sovietskaja kultura" atspausdino šio kreipimosi tekstą ir savo specialaus korespondento N. Vainoneno straipsnį, pavadintą "Sviečia naujas švyturys".

Straipsnyje sakoma, kad tokiuose leidiniuose, kaip lietuvių tapybos klasikų M. K. Čiurlonio ir A. Zmuidz-

navičiaus kūrinių reprodukcijų aplankai, albumai "Tapyba", "Skulptūra", "Grafikas" ir kiti, šios spaustuvės kolektyvas pademonstravo aukštą meistriskumą.

Šiltais žodžiais autorius rašo apie tai, kad šiame kolektyve mokosi kas ketvirtas žmogus.

A. Žmuidzinavičiaus Kūrinių Reprodukcijos

VILNIUS. — Valstybinė Gražinės literatūros leidykla išleido TSRS liaudies dailininko, TSRS Dailės akademijos nario - korespondento A. Žmuidzinavičiaus kūrinių reprodukcijų aplanką. Leidinyje reprodukcijos, išspausdintos dailininko knygoje "Paletė ir gyvenimas" - "Audrai slenkant", "Neris ties Vilniumi", "Palangos smiltynuose" ir kt.

Sveikinimai su Metinėmis Šventėmis

nuo

PALACE MARKETERIA

šviežia mėsa ir daržovės kasdien
Didelis Pasirinkimas

878 DUNDAS ST. W. TORONTO

Sveikiname su Kalėdų ir Naujų Metų šventėmis visus draugus ir pažįstamus Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose, taipgi gimines Lietuvoje.

G. E. Račial

Toronto, Ont.

Ziemos Švenčių Proga

SVEIKINAME VILNIES, LAISVES IR LIAUDIES BALSŲ

Darbuotojus ir Skaitytojus, Taipjau Visus
Taiką Mylinčius Žmones - Draugus

Linkime Visiems Laimingų Naujų Metų

Jonas ir Anna Daukai
29900 Lahser Rd.
Southfield, Mich.

švenčių Proga Sveikiname Visus Dirbančius
už ištaikymą pasaulyje taikos, ir

Linkime Laimingų Naujų Metų

Algirdas ir Olga Grinkus

Vancouver, B. C.

Metinių Švenčių Proga

Sveikinu savo gimines, draugus ir pažįstamus
ir linkiu

Linksmų švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Julius Valūnas

Toronto, Ont.

Linksmų Kalėdų ir Naujų 1962 Metų

Sveikiname ir linkime visiems mūsų giminėms,
draugams ir pažįstamiems Lietuvoje, Kanadoje ir
Jungtinėse Valstijose

Petras ir Julija Astylai

Hamilton, Ont.

Sveikiname ir Linkime

Linksmų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Visiems mūsų draugams, giminėms ir pažįstamiems
Kanadoje, Lietuvoje ir visur kitur.

Augustas ir Ona Petroniai

Hamilton, Ont.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų 1961 Metų

Linkime visiems mūsų giminėms, draugams,
pažįstamiems ir UNION CAFE lankytojams

Ch., O. ir V. Pampalai
387 Sherman Ave. N.
Hamilton, Ont.

Sveikinu ir linkiu visiems
draugams, giminėms ir pažįstamiems
Lietuvoje, J.A.V. ir visur kitur

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Vincas Matonis

Toronto, Ont.

Švenčių proga sveikiname visus mūsų
draugus-es, gimines ir pažįstamus.

Visiems linkime linksmų švenčių ir

Laimingų Naujų Metų

K. F. Kilikevičiai

Toronto, Ont.

Sveikinu ir Linkiu

Linksmų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Visiems mano giminėms, draugams ir pažįstamiems,
o ypatingai bendrakeleiviams į Lietuvą ir ten
sutiktiems.

Steponas Karvelis

Forest, Ont.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

"GARBINKIT DIEVĄ IR PADUOKIT AMUNICIJĄ"

Karo metu nežinia iš kur pasklido posakis "Garbinkit dievą ir paduokit amuniciją". Šis posakis tada labai gražiai tiko žmonių nusistatymui. Visi krikščionys meldėsi ir gamino amuniciją, kad laimėjus karą prieš hitlerininkus. Kitos išeišties nebuvo. Reikėjo gintis nuo užpuoliko.

Dabar, taikos metu, daugelis žmonių meldžiasi, garbina dievą, bet apsisukę žvangina ginklais. Žmonės, kurie vienais ar kitais išrovimais pasisako prieš nuklinius ginklus, už taiką ir nusiginklavimą, jie apšaukia visokiais vardais ir net išdavikais. Nereikia jokių derybų, nereikia jokių nuolaidų, nereikia paisyti kalbų apie nusiginklavimą. Rodos tereikia tik įsikasti į dantis durtuvą ir pulti. Pulti tuos, kurie nori kitaip gyventi, negu gyvena.

Tokių žmonių, su apgailėjimu reikia pasakyti, nemažai ir lietuvių tarpe. Atsiranda net tokių, kurie drįsta viešai pulti taikos šalininkus. Kaip tokius krikščionis pavaldinti?

KODEL KARAS KATANGOJE

Iš nesutikimo tarp Britanijos, Francijos ir Belgijos iš vienos pusės ir Jungtinių Valstijų iš kitos, darosi aišku, kad Jungtinių Tautų žygiai prieš Čiombę ne visiems patinka. Kai Jungtinės Valstijos karštai remia, tai pirmosios labai priešinasi. Kame tas šuo, kurs padalijo Vaakrų bloko didžiuosius.

Britanijos, Francijos ir Belgijos nusistatymas darosi aiškus, kuomet yra žinoma, kad jų korporacijos turi didelius reikalus Katangoje. Bet ką prieš tai turėtų JAV? Juk ir jos stovi už privatų kapitalą.

Kolumnistas Walteris Lipmannas matyti žino ar bando atspėti. Jis rašo, kad "Jeigu Katanga su savo turtais atsiskirtų ir susidėtų su ta Afrikos dalimi — Rodezija, Angola, Pietų Afrikos Sąjunga — kuri palieka baltųjų dominacijoj, likusis Kongas negalėtų gyventi. Sunku matyti, kas tuomet galėtų sulaukyti praktiškai visą Afriką nuo atsiskirimo į Maskvą".

Taigi, Jungtinės Valstijos ir kitos priverstos eiti prieš Čiombę, kad užbėgus už akių Afrikos tautoms, neleidus joms ieškoti užtarmo Tarybų Sąjungoj.

Britanija su savo draugėmis, kaip matyti, žiūri į tuojautinius interesus, į baltųjų interesus dar baltųjų dominuojamoje Afrikos šalyse.

KAI REIKALINGA PAGALBA

Yra sakoma, kad skęstančiam žmogui ir šiaudas didelis dalykas. Lietuviai sako: "Toks tokį pažino ir ant pietų pavadino". Abu išsireikšimai labai tinka apibūdinimui to fakto, kad federalė vyriausybė buvo pasikvietus Ottonon kitakalbį laikraščio atstovus ir gražiai pavaišino. Nereikia nei spėti, kad svečiais buvo tik tie, kurie gali būti konservatams naudingi.

Anksčiau ar vėliau, federaliai rinkimai, kaip spėjama, turės įvykti ateinančiais metais. Konservatų padėtis žymiai pablogėjusi. Pažadai panaikinti nedarbą tebėra neišpildyti. Nepasitenkinimas darbo masėse auga. Premjeras Diefenbakeris nebegalės sakyti, kad Kanadoje nėra reikalo žmogui būti be darbo. Bet jis nėra vienas iš tų, kuris lengvai pasiduotų.

Šiais laikais galima sėkmingai panaudoti "raudoną silkę", kaip kad Kanadoje priprasta kalbėti, kada norima komunizmu pabauginti. Diefenbakeris gerai žino, kad naujų ateivių tarpe yra aršių antikomunistų. Kodėl nepasakyti pataikaujančių kalbų, kodėl nepavaišinti jų redaktorių? Daug nekainuos, o naudos galima tikėtis.

Kanada laisva šalis, kiekvienas gali remti, ką jis nori, tai faktas. Bet būtų visai nepraktiška, jeigu nauji at-

Pasidairius Po Pasaulį

Įvyko skilimas tarp Europos ir Jungtinių Valstijų Katangos klausimu. Britanija, Francija ir Belgija išstojo prieš Jungtinių Tautų militarinį įsikišimą į Katangą, ką tvirtai remia Jungtinės Valstijos. Daugeliui kyla klausimas, kas čia atsitiko.

Pagrindine priežastimi yra faktas, kad Katangoj didžiausį pasipriešinimą centrinei vyriausybei ir Jungtinėms Tautoms sudaro baltieji, kaip svetimšalių korporacijų samdiniai, taip ir vietiniai, gimę Katangoj. Tai francūzai, belgai, britai ir net švedai. Francūzų tarpe daugiausia Alžyro francūzai, De Gaulle priešai.

Prieš Jungtines Tautas kovoja Pietų Afrikos ir eilės britų kolonijų baltieji, kolonistai.

Jeigu Katanga būtų integruota į Kongą, tai baltųjų padėtis gautų smūgį ne tik Katangoj, bet ir visoj Afrikoj. Už tai kolonijinės jėgos, kaip Britanija, Francija, Belgija ir kitos stoja už Katangos palikimą ramybėje.

Jungtinių Valstijų mokslininkai pranešė, kad jie pridėjo išvados, kad Tarybų Sąjungos praveisti nukliniai bandymai nedavė radioaktyvių kritulių tiek, kiek buvo tikimasi. Faktinai, nesudarė nė pusės to, ko buvo tikimasi.

Jie teigia, kad Tarybų Sąjungos mokslininkams pavyko surasti būdus, kaip sumažinti radioaktyvių kritulių kiekį.

Daugiausia tų kritulių duodančios atominės priemonės, kurios naudojamos vandeniui bombai eksploduoti. Matyti tarybiniai mokslininkai surado būdus, kaip sumažinti tų radioaktyvių kritulių kiekį. Amerikiečiai mokslininkai matyti kol kas neatspėja, kaip tas buvo padaryta.

Vakarų didžiųjų pasitarimas Paryžiuje patvirtino tą faktą, kad jiems nelengva susitarti. Ypač nemažą kliūtį sudaro Francija, kuri prieštarauja deryboms su Rytaiis dėl Berlyno klausimo sutvarkymo.

Francūzai prisibiję, kad derybos gali įklampinti Vaakarų ir tokiu būdu ne pagerinti situaciją, o pabloginti.

Kanados užsienio reikalų ministras pasirodė pritariančiu, kad nekurius Jungtinių Tautų įstaiigos būtų perkeltos į Berlyną.

Dominikoj demonstrantai šaukia: "Jankiai, važiuokit namo!" Amerikiečių konsulatą buvo priverstas užsida- ryti, kad išvengus visiško sugriovimo.

Žmonės pyksta ant amerikiečių už tai, kad įtaria juos palaikant Balaguero pusę. Pastarasis yra senosios tvarkos palikuonis. Jis buvo prezidentu ir prie Trujillo. Žmonės nenori nieko bendra su juo turėti.

Amerikiečius puola Belgijos ir kitose šalyse dėl jų paramos Jungtinių Tautų operacijų Katangoje.

Reporteriai praneša iš Pietinio Vietnamo, kad tenai liaudies partizanai auga ir daug arčių jau pilnai kontroliuoja, nors prieš juos Diemo valdžia turi 180,000 armiją, gerai amerikiečių išlavintą ir apginkluotą.

Diem prašęs amerikiečius daugiau pagalbos. Amerikiečiai sutiktų net ir kariuomenės duoti. Bėda tik tai, kad esą sunku atskirti, kas paprastas valstietis, o kas partizanas.

Diem labai supykęs, kad buvę užsiminta, jog jo valdžia turėtų peržiūrėti save, nes matyti ji nepopuliari, kad žmonės taip nekenčia jos.

Korespondentai linkę manyti, kad Diem valdžios bėdos ne mažės, o didės.

Keturiolikos valstybių konferencija Genevoje Laosos reikalui padarė didelį progresą.

Susitarta, kad visos svietimos militarinės jėgos būtų ištrauktos iš Laosos, kad francūzai atiduotų laosiečiams visas savo militarines bazes.

Laosos neutralumą saugoti pavesta Britanijai ir Tarybų Sąjungai.

Svarbiausia dabar, kad tie Laosos princai susitartų valdžios sudarymo klausimu.

Australijos parlamento rinkimai parodė, kad Menzio įtaka smarkiai nupuolė. Jis netenka senato kontrolės, o parlamente jo didžiūma tiek sumažėjo, kad susidaro pavojus iš opozicijos pusės.

Nekurie stebėtojai mano, kad gali susidaryti tokia situacija, kad kiti rinkimai gali būti neišvengiamas reikalas.

Beje, ne visi balsai suskaityti ir dar pilnų davinų nėra, bet manoma, kad likusie-

ji balsai nepadės Menzio poziciją sutvirtinti, o pakenks.

Vatikanas smarkiai užsi- puolė ant Kalėdų Diedo (Santa Claus) ir eglutės. Girdi, Kalėdų Diedas užėmęs Kristaus vietą. Taip pat eglutė išstumianti Kristaus gimimą. Krikščionims nepri- tinką turėti ką bendra su eglute.

Bet tie du dalykai yra didelis biznis ir vargiai kas nors atsidžės jų.

Albany mieste, Georgia valstijoje, buvo suareštuota arti 600 negrų, taipgi keletas baltųjų, už reikalavimą lygybės.

"Mes norim laisvės", šaukė demonstrantai.

Amerikiečiai plačiai kalba apie "laisvinimus", bet namie milijonai negrų neska- tomi lygiais žmonėmis.

Prisimenant Mirusius Prieš Dvidešimt Metų

Skandūs buvo Winnipigo lietuviams 1941 metai, nes tais metais bėgyje dviejų mėnesių — spalio ir lapkričio — buvo palaidoti net trys lietuviai: Kostas Ginkus, Edvardas Šlenys ir L. Burba.

Ginkus buvo atvykęs į šią šalį dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ir, būdamas jau prasišvietęs žmogus, atliko keliaropą patarnavimą atvykusiems lietuviams po pirmo pasaulinio karo.

Jis buvo vienas iš organizatorių Lietuvių Literatūros Draugijos 217-tos kuopos. Ji buvo suorganizuota 1927 metais ant Ginkaus kiemo. Jis veikė kuopoje kaip jos organizatorius beveik visą savo gyvenimą.

K. Ginkaus namelis buvo lyg pagalbinis paštas poka- rio lietuviams emigrantams, nes dauguma, neturėdami pastovaus apsigyvenimo, pa- likdavo pas jį savo adresus ir net išėgines drapanas, o Ginkus ir jo žmona jiems talkininkaudavo, persiųsdavo laiškus, spaudą ir t.t.

Kada pradėjo eiti Kanados lietuvių laikraštis Darbinnikų žodis, Ginkus jau turėjo didelį pasitikėjimą tarpe lietuvių emigrantų. Be to, kaip bedarbis, turėjo daug laiko susitikimui. To- kiu būdu jis daug atliko šiam laikraščio rekrutuodamas skaitytojus.

Vienu žodžiu galima pasakyti, kad Ginkus atliko win- nipegiečių tarpe ledlaudžio rolę. Jis pralaužė kelią į pa- žangą.

E. Šlenys ir L. Burba mi- rė būdami jauni vyrai. Šle- nys buvo sužeistas aukso kasykloje. Nuo žaizdų ir mi- rė General Igoniėje, Winni- (Pabaiga ant 9 pusl.)

eiviai duotusi pasigauti ant konservatų meškerės. Jiems rūpi savas kailis.

Naujus ateivius daug kur ir unijose atžagareiviai iš- naudoja savo tikslams.

Pastabos

Izraelio teismas nutiesė Adolfą Eihmaną mirtin. Aišku, jis kitaip pasielgti ir negalėjo.

Eichmanas yra tiek pat atsakomingas už tuos 6,000,000 žydų, kuriuos naciai sunaikino, kaip ir kiti nacių lyderiai.

Jis pilnai užsitarnavo tos baismės.

Bet reikia pasakyti, kad Eichmanas nėra paskutinis iš tų nusikaltėlių. Jų dar daug išliko ir jų niekas neliečia.

Priešingai, daugelis jų pasidarė "gelbėtojai" laisvės ir demokratijos nuo bolševikų.

Jų pilna Bonnos valdžioje, jų pilna NATO ginkluotų jėgų komandoj.

Aną dieną Tarybų Sąjunga pareikalavo, kad Washingtonas išduotų vieną tokių nusikaltėlių, buvusį Hitlerio generolą Adolfą Heusingerį.

Jis ne tik padėjęs Hitleriui suplanuoti agresiją, bet ir įsakymus davinėjęs bausti žiauriausiais būdais žmones okupuotose šalyse.

Labai keista, bet faktas, kad šiandien Vakarų geriausia draugais pasidarė buvę Eichmano ir Hitlerio talkininkai.

Vakaruose gavo prieglaudą daugelis ir mažesnių šisų, policininkų ir kitokių, savo rankas sutepusių nekaltų žmonių krauju.

Jie pasidarė geresni ir net už savo krašto žmones, kurie kovėsi su tais niekađėjais frontuose.

Kalbant apie nacius toliau, reikia pasakyti, kad ir patys žydai didžiumoje yra pamiršę tuos žudikus.

Žydų spauda mažai berašo apie tuos, kurie degino žydus pečiuose, bet prie kiekvienos progos kimba prie Tarybų Sąjungos, kur esą žydai "diskriminuojami", nors jie gerai žino, kad taip nėra.

Kur kitoj šalyj žydai ras tiek žydų aukštose vietose, kaip Tarybų Sąjungoje?

Tenai yra šimtai žydų generolų ir admiorų, kaip sako generolas Jacob Dragunski.

Tenai yra daug žydų mokslininkų, garsių menininkų, rašytojų.

Nemalonu apie tokius dalykus rašyti artinantis mėtinėms šventėms, bet ką padarysi, kad gyvenimas taip klostosi ir verčia kalbėti

Dar Apie Katangą

Nekurioj spaudoj buvo šaukiama, kad Jungtinės Tautos žudo Katangos žmones, neleidžia jiems apsispręsti ir t. t. Įdomu dar ir tas, kad buvo skelbiama, jog JT bomberiai išbombardavo ligoninę. Visos tos žinios, aišku, buvo tikslu suklaidinti žmones.

U Thant, JT sekretorius, savo pranešime nurodė, kad Katangoje kariauja šimtai baltųjų. Jie pirmieji užpuolė ant JT kariuomenės ir pozicijų.

Yra žinomas faktas, kad Katangai davė 61 orlaivį Vakarų Vokietija.

Union Miniere du Haut Katanga, priklausanti sve-

timšaliams, skaičiuoja savo turtą šimtais milijonų. Jis siekia virš \$300,000,000. Taganyika Concessions Ltd., kurią sudaro anglai ir rōdeziečiai, turi arti 15 procentų šerų toj kompanijoj. British South Africa Co. turi nemažai šerų Taganyika Ltd. kompanijoj. Lordas Salisburi, buvęs Britanijos ministras, 1957 metais buvo British South Africa Co. prezidentas.

Amerikiečiai kapitalistai turi nemažai kapitalo idėje uranijaus kasyklas.

Iš to atrodytų, kad varžybos dėl Katangos turtų vyksta visu plotu. Jungtinės Tautos gali būti tikrai įrankis.

Ką Kiti Rašo

Bet jie nekludomi

McComb miestely, Missisipi valstijoje, laukiant "keliaujančių už laisvę" atvykimo, trys žurnalų reporteriai gaujos rasistų užpulti ir sumušti. Kiek anksčiau atvykę protestui prieš segregaciją jauni žmonės buvo sumušti.

Tokia tai laisvė ir lygybė praktikuojama pietinėse valstijose. Jau eilė metų kaip tas kartojama. Valstijų ir miestų valdžios nesiima bausti mušeikų. Federalė valdžia irgi "žiūri per pirštus". Tie piktadariai nebaužiamai. Piktadarystės čia yra politinės. Mušami kovotojai už laisvę ir lygybę, ir laikraščių atstovai, nepriekankūs rasistams.

Federalė valdžia labai susirūpinus ir stropiai imasi persekioti Komunistų partiją, kurios ideologija nepatinaka reacininkams, bet nerodo veiklumo ir entuziazmo bausti tikruosius laisvės ir demokratijos priešus rasistus.

Reikia čia taipgi pastebėti, kad Missisipi valstijoj yra mažiausios vidutinės žmonių jėigos, ir kad žmonės išrenkami čia valdžios urėdams ir legislatyvėm pareigom mažuma balsų, nes negrams balsuoti neleidžiama. Nors negrų yra daug, teisių jie neturi. O kada jie to reikalauja, jie aršiai puolami. Puolami ir kitų val-

apie tai, kas negera mūsų gyvenime.

Nepamirškim to ir besilinksmindami ir besidžiaugdami švenčių proga.

Ramybės nėra ant šios žemės ir dar ilgai nebus.

J. V.

tių žmonės, kurie gelbsti jiems kovoje už demokratinę teisę.

— Vilnis

Dar vienas "moralistas"

Pranešimai iš Paryžiaus sako, Moizė Čiombė vyks į Rio de Janeiro (Brazilijoj) dalyvauti "moralinio apsiginklavimo" sąskridij abiejų Amerikos kontinentų.

Koks Čiombė yra "moralistas" rodo jo paties dalyvavimas Kongo premjero Lumumbos nužudyme, nušovimas Katangoj Hamaršioldo lėktuvo, kuriame daug žmonių žuvo.

Čiombė tiek pridės prie "moralinio apsiginklavimo", kiek Hitlerio generolai padeda demokratijos gelbėjimui.

Šiais laikais labiau negu kada nors pirmiau žodžiai turi nevienodą prasmę. Jų prasmė priklauso nuo to kas ir kur kalba.

Net ir laisvė ir taika ne visur turi tą pačią prasmę. Žmonės, kuriuos ir dienos šviesoje nesaugu sutikti, imasi mokinti pasaulj moralingumo ir kitų dorybių.

— V. Andrusis

"Vienybės" redaktorė

Reikia sutikti su faktu, kad velionies J. Tysliavos redaguojama "Vienybė" skyrėsi nuo kitų nacionalistų laikraščių. Velionis per laikraštį nebijojo kelti viešumon nacionalistų šūnvotes. Pastaraisiais savo gyvenimo mėnesiais net buvo bepradedęs pasisakyti ir už kultūrinį bendradarbiavimą su Lietuva.

Dabar "Vienybė" paėmė redaguoti neseniai važinėjusi Tarybų Lietuvoje, buvusi klerikalų "Draugo" kores-

pondentė, žurnalistė Salomėja Narkeliūnaitė. Jos pranešimai apie Tarybų Lietuvą, kaip žinia, buvo nuosaikūs.

Ar bus tokia nuosaiki Salomėja Narkeliūnaitė redaguodama "Vienybę"? Abejojame. Ji yra klerikalė. J. Tysliava buvo laisvamaniš.

— S. J. Jokubka

Dar apie Salomėją

Ilgametė marijonų vienuolių organo bendradarbė Salomėja Narkeliūnaitė "Draugui" jau nebekošer. Marijonai atsaukė jos įgaliojimus Jungtinėse Tautose, tad Salomėja duonelę kasdieninę užsidirbs "bedieviškoje" "Vienybėje".

Gavusi "atstauką" iš vieno ordeno vienuolių, Salomėja, bent "laikiniai" prisiglaudė kitų vienuolių "prakartelėje", būtent, kanadiškių zokoninkų "Tėviškės Žiburiuose".

Bene trečiame numeryje "T. Ž." talpinami Narkeliūnaitės įspūdžiai iš Lietuvos. Ir, kaip atrodo iš redakcijos kримstelėjimo, arba ji turės "pasiprovyti", arba jos įspūdžiai bus nutraukti.

Štai kodėl: Narkeliūnaitė nepasakė, kad Lietuvoje ant kiekvieno žingsnio ją sekiojo žvalgybininkas. O proga buvo, nes —

Iš Vilniaus ji su motina važiuoja į tėviškę. Taksi vairuoja Mikas ir kartu vyksta jos jaunų dienų kolega rašytojas Albinas Zukauskas.

Salomėja sako, kad Zukauskas vyksta pažvejoti tos apylinkės ežeruose. Taip ir buvo, nes toliau ji sako, kad žvejoti Zukauskas su šoferiu išvyko dar šeimai nesukilus anksti ryte ir grįžo tik kai "labai išalko".

Bet zokoninkų organo redakcija nepatenkinta. Sako:

"Autorė čia kažkodėl nepaaiškina, kodėl jai prireikė svetimų liudininkų važiuojant į tėviškę?"

I tą klausimą galėtų atsakyti Džukijos ežerų žuvelės, kurios nepakibo ant Zukausko ir šoferio Miko meškerės. Žinoma, jei kanadiški zokoninkai gali susikalbėti su džukų žuvelėm.

— L. Jonikas

Bijo, "kaip velnias kryžiaus"

Su giliausiu pasipiktinimu Brooklyno pranciškonų "Darbininkas" rašo apie tuos Amerikos lietuvius, kurie norėtų užmegsti ir palaikyti su Lietuva bent jau kultūrinis ryšius. Tie žmonės esą užkibę "ant bolševikinės propagandos meškerės". Girdi, pikta, kad "vienas antras" iškritęs iš bendros kovos fronto, atsirado jau komunistinėje spaudoje, ieškodami tenai vietos savo pažiūrom. Jų nusidėjimas

ŠYPSENAS

Dar gyva

Sugrįžo motina iš ligoninėspo operacijos. Nebūdama dar tvirta, ji dažnai priguldavo ant sofos pailsėti.

Antrą dieną gėlininkas atvežė gėlių. Ji pasiuntė sūnelį atidaryti duris. Sūnelis, atidaręs duris, pasakė gėlininkui:

"Vešk gėles atgal, ji dar nemirus".

Atpažinimo problema

Du golfo žaidėjai susitiko pirmu sykiu.

"Matai tą merginą tenai?" užklausė pirmasis. "Kasžin kokie tėvai jos, jeigu leidžia jai taip rengtis. Nesakytum, kad ne vyras".

"Tai mano duktė", atsakė antrasis.

"O, atsiprašau", tarė pirmasis. "Aš nežinojau, kad esate jos tėvas".

"Aš jos motina", atsakė antrasis.

Vežk jį nuo tilto

Miljonieriaus sūnus sužinojo mokykloje, kad ne viską galima pirkti už pinigų. Mergina, kuri jam labai patiko, visai atstūmė jį.

Įpuolęs į desperaciją, vyriokas šoko į savo automobilių ir pasakė šoferiui:

"Važiuk nuo to tilto, noriu nusizudyti".

prieš "veiksnius" esąs balsus.

Kodėl gi tų "iškritėlių" pažiūros tokios jau pranciškonams ir kitiems lietuvių tautos priešams baisios, tokios pavojingos? Ogi todėl, kad jie ragina "apie Lietuvą ir mūsų priešą kalbėti teisingai ir objektyviai". Jie sako, "girdi", nereikia būkštauti ir to, jei ir bus kiek bolševikinės propagandos. Geriau esą ir trupinys tiesos, negu gabalas melo".

Aišku, jog toks atsinešimas linkui Lietuvos pranciškonų laikraščiu svetimas, nepriimtinas. Jo nusistatymas: "geriau kad ir trupinys melo, negu visas gabalas tiesos". Tiesos pranciškonai ir visi "šventieji" iš klebonijų bijo daugiau, negu "velnias kryžiaus".

— Laisvė

NEW YORK. — Jungtinių Tautų politinis komitetas užgyrė sudarytą TSRS ir JAV tarptautinę taikos komisiją diskusijoms nusiginklavimui ir laimėjimui visuotinos pasaulyje taikos. Greta to, komisiją įgaliojo savo darbą pradėti be atidėliojimū.

Tos Kalėdos

N. AUKSTUOLIS

Lietuvoje sakydavo, kad kalėdos atneša naujas bėdas. Ūkininkai turėdavo paleisti senus bernus ir mergas ir gauti naujus. Jeigu pasilikdavo seni, būdavo mažiau bėdos, nors dažnai bernai ir mergos pareikalavdavo didesnio atlyginimo. Visai kita padėtis būdavo tu, kurie turėdavo atstatyti senus samdinius arba samdiniai juos palikdavo. Jeigu samdytojas neturėjo gero vardo bernų ir mergų tarpe, tai tokiam susidarydavo nemaža bėda. Tiesa, buvo daug bernų ir mergų, būdavo iš ko pasirinkti, bet vistiek ūkininkai laikydavo dideliu reikalu bernų ir mergų užsitikrinimą sekantiems metams.

Čia, Kanadoje, tos mados nėra, kad per kalėdas atleistu tarnus ir naujus pasisamdyti. Faktiniai, čia samdytojams dabartiniu metu nėra jokios bėdos su samdiniais, kuomet šimtai tūkstančių be darbo. Tikrai kai darbininkai sustreikuoja, pareikalauja didesnio atlyginimo, susidaro tokie keblumai.

Kalėdos Kanadoje didžiūmai žmonių atneša tą bėdą, kad čia yra priprasta ne tik pabaliavoti per šventes, bet ir savo gimines ir draugus bei drauges apdovanoti. Seimininkams tikrai tenka pasukti galvą, kad ką nors įdomaus nupirkti giminių vaikams, savo šeimos nariams ir t. t. Šis paprotis pasiekė tokio laipsnio, kad kalėdos pasidarė didžiausio biznio laikotarpis. Reikia kam ko ar nereikia, tačiau žmonės perka ir siunčia ar neša. Kelias savaites parduotuvės pilnos žmonių su kalėdinėmis bėdomis.

Vis daugiau ir daugiau balsų girdisi iš bažnytininkų, kad kalėdos visai išvirto į biznio reikalą. Jie skundžiasi, kad labai retai kas riša kalėdas su tikėjimu, su Kristaus gimimu. Jie pamiršta kalėdų istoriją.

Faktiniai, tai kalėdos atsirado pirma, negu kas žinojo ką apie Kristų. Senovėje pagonyms turėdavo linksmas šventes apie tą laiką ryšium su saulėgrįžiu (solstice). Kaip jau visicms yra žinoma, gruodžio 21 dieną įvyksta persivertimas — diena nustoja trumpėti, o naktis ilgėti; priešingai, nuo tos dienos diena pradeda ilgėti, o naktis trumpėti. Reiškia, ateis pavasaris ir vasara. Žmonės tuo džiaugdavosi ir linksmindavosi.

Krikščionys prikergė prie kalėdų Kristaus gimimą, bet senas paprotys linksmintis papliko iki šių laikų.

Patys krikščionys tikrai nežino, kada Kristus gimė (istorikai neranda įrodymų, kad Kristus kaip toks būtų buvęs). Vieni teigia, kad Kristus gimęs kokie penki ar šeši metai anksčiau, negu dabar laikoma. Pagal juos, dabar turėtų būti ne 1961 metai, o 1966 ar 1967 metai.

Kaip gi krikščionys pradėjo švęsti kalėdas gruodžio 25?

Sakoma, kad Romoje pagoniškas Saturnalia ir kultas Mithraso, saulės dievo, taip įsipyko krikščionių lyderiams, kad jie ketvirtame šimtmečiuje tyčia pasirinko gruodžio 25 dieną minėjimui Kristaus gimimo. Taigi, gruodžio 25 buvo pradėta švęsti tikrai ketvirtame šimtmetyje po tariamo Kristaus gimimo.

Didesnį religingumą kalėdos įgavo tik kokį šimtą metų atgal. O dabar, kaip matyti iš visko, kalėdos virsta didelio biznio švente.

Kaip ten nebūtų, kalėdos ir nagi metai reiškia saulės sugrįžimą. Nuo šio laiko prasideda saulės kilimas ir atšilimas, nors labai laipsniškas, dėl siaurinės Žemės dalies. Tuo tarpu kitoje pusėje ekvatoriaus — grįžimas į kitą pusę. Bet pietinio ašigalio žmonėms vistiek geriau švęsti kalėdas, kadangi pas juos vasara, šilta.

Adolfą Eichmaną Nuteisė Pakarti

JERUZALIMAS. — Izraelio teismas nuteisė Adolfą Eichmaną pakarti už nusikaltimus, kuriuos jis padarė laike karo. Iš penkiolikos apkaltinimų, 12 reikalavo, kad jis būtų nuteistas mirtin.

Bet Eichmano advokatas Dr. R. Servatius informavo, kad jis apeliuos į Aukščiausią Izraelio teismą. O Aukščiausias teismas tur būt tik kovo mėnesį apsvarstys Eichmano apeliaciją.

Tuo tarpu Eichmanas rašęs atsiminimus.

Eichmanas bandė teisingai, kad jis baudžiamas už kitų nusikaltimus. Jis tarimu nedaręs, tik vykdęs kitų tarimus. Be abejonės, už su-naikinimą 6,000,000 žydų nėra jis vienas atsakomingas. Bet teismas rado jį nemažiau kaltu, kaip ir tuos, kurie darė tarimus.

Savo atsiminimuose Eichmanas įspėsiąs jaunesniuosis, kad jie nepasiduotų antisemitizmui.

Didžiausia Pasaulyje Unijų Federacija

Neseniai Maskvoje įvyko Pasaulinės Profesinių Unijų Federacijos suvažiavimas. Jame dalyvavo 918 atstovų iš 94 valstybių. Jie atstovavo 107,000,000 unijistų, jų tarpe 63,000,000 Tarybų Sąjungos unijistų.

Broliški delegatai, kurie atstovavo federacijai nepriklausančias unijas, buvo iš Japonijos, Kubos, Indonezijos, Nigerijos, Bolivijos, Čilės, Alžyrijos. Iš Kanados stebėtoju buvo elektrinių gaminių industrijos darbininkų unijos prezidentas C. S. Jackson.

Pasaulinei Profesinių Sąjungų Federacijai priklauso du trečdaliai unijistų. Nemažas skaičius unijistų nepriklauso, bet simpatizuoja.

Suvažiavime, tarp kitų dalykų, buvo daug kalbėta ir diskutuota, kaip išlaikyti taiką pasaulyje. Buvo nurodyta, kad darbininkai turi vaidinti sprendžiamąją rolę kovoje už taiką, prieš karą.

Bėga iš Kanados?

Kanados bankas aną dieną pranešė, kad pirmą šių metų pusmetį 14,000 kana-

diečių daugiau apleido šią šalį, negu kad apsigyveno. Išrodytu, kad žmonės bėgte bėga iš Kanados. Nuo 1945 metų tokio atsitikimo nebuvo.

Štai jums Diefenbakerio valdžios rezultatai. Per rinkimus jis sakė, kad nėra reikalo žmogui Kanadoje būti be darbo. Bet taip nėra. Nedarbas nyksta, o plečiasi.

Jeigu, sakysime, Detroitas būtų tokioj padėtyj, kaip Berlynas, tai mes matytume dar daugiau bėgimų. Dabar žmonės emigruoja tik su dokumentais. Vieni keliai į Jungtines Valstijas, sulaukę eilės, kiti grįžta į Britaniją ir kitas šalis, iš kur buvo atvykę. Jie paragavo Kanados "pyrago" ir grįžta namo.

Vyriausybė išleidžia bilionus "apsigynimui" nuo tariamo priešo, bet nesirengia išleisti milijonų apgynimui nuo matomo priešo — nedarbo.

Toronte viename yra 24,000 ant pašalpos. O kiek per visą Kanadą? Kokia jų ateitis? Ypač jeigu jie yra neseniai atvykę ir neturi vilties įsikabinti ir vėliau.

TORONTO. — Montreale įvykęs slaptas pasitarimas neišsprendė Royal York viešbučio streiko, kuris tęsiasi jau aštuoni mėnesiai.

Naujovės Respublikos Aukštosiose Mokyklose

VILNIUS. — Respublikos aukštųjų mokyklų dieniniai fakultetai priėmė šiais mokslo metais beveik 500 studentų daugiau, negu pernai. Žymiai daugiau įstojo jaunimo, turinčio praktinio darbo stažą. Į aukštąsias mokyklas atėjo jaunuoliai ir merginos iš įmonių, įstaigų, iš tarybinių ūkių ir kolūkių. Jaunieji gamybininkai šiemet sudaro 33,2 procento priimtųjų studentų.

Palyginus su praėjusiais metais, beveik 4 kartus pagausėjo studentų, kuriems stipendijas moka įmonės, kolūkiai, tarybiniai ūkiai.

Jaunimas labai veržiasi į Kauno politechnikos institutą, kuriame nuo šių mokslo metų atidaryti nauji skyriai. Juose ruošiami garso technikos, skaičiavimo mašinų, kompresorių, šaldymo agregatų specialistai. Per praėjusį dešimtmetį Politechnikos instituto studentų skaičius padidėjo 6 kartus. Jame dabar mokosi 7,200 žmonių. Šiuo metu ši mokslo įstaiga yra viena stambiausių respublikoje.

Sveikiname ir Linkime

Visiems mūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems Kanadoje, Lietuvoje, J.A.V. ir visur kitur

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

S. E. A. Baltuliai

Windsor, Ont.

Sveikinu ir linkiu visiems giminėms, draugams ir pažįstamiems

Linksmų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Adomas Vitkauskas

Toronto, Ont.

Laimingų Naujų 1962 metų

Linkiu visiems mano giminėms, draugams-ėms ir pažįstamiems

Ch. Morkūnas

Toronto, Ont.

Billy O'Connor, kurs siuntinėja savo klausytojams rožių buketus, jeigu kas iš jų parašo jam laišką ir pareikalauja pagroti jų mylimą melodiją. Jis girdimas ant Trans-Canada radio ketvirtadienių popiečiais.

Kaip Eina LB Vajus

Prieššventinis laikotarpis. Viskas užsukta propagandai Jėzusėlio gimimo paminėjimui. Biznieriiai iš to stengiasi išspausti kuo daugiau pelno. Šis laikotarpis nepaprastai sunkina Liaudies Balso ir bendrai pažangios spaudos išlaikymo veiklą. Bet nežiūrint to LB vadininkai ir rėmėjai nugalėdami tas kliūtis laike praeitos savaitės gavo penkias naujas prenumeratas, apie porą šimtų atnaujino ir sukėlė \$212.50 aukų.

Vajininkų eilė padidėjo penkių vietovių vajininkais, būtent: Los Angeles, Sudburio, Timmins, Forest ir Ste. Agathe vajininkais. Pirmiau atsiliepe Windsor, Montrealo, Hamiltono, Toronto, Chicagos, Kapuskasingo, Vancouverio, Detroito, Rochesterio, Port Arthuro ir Lethbridge vajininkai gražiai papildė vajuos veiklos rezultatus.

Toronto du pirmieji vajininkai irgi padarė gražius suolius pirmyn. Vajininkas J. Valūnas įsitvirtino pirmojoje vietoje su 775 vajuos punktais, o J. Valaitis nelinkęs jam pasiduoti su 565 punktais. Apie šiuos draugus Toronto dabar tvenkiasi visų kitų vajininkų ir rėmėjų veikla surišta su Liaudies Balso pasiekimingsniu vajuos pravedimu.

Tarprajoninėse lenktynėse antras rajonas vis laikosi pirmojoje vietoje. Šis rajonas jau gerai įpusėjęs naujų prenumeratų kvotą, o aukų kvotos išpildymu pradėjo labai reikiamą kaupą.

Iki gruodžio 18 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiai:

Iš pirmo rajono 7 naujos prenumeratos ir \$713.25 aukų.

Iš antro rajono 19 naujų prenumeratų ir \$1,803.60 aukų.

Iš trečio rajono \$223.00 aukų.

Iš ketvirto rajono 1 nauja prenumerata ir \$69.00 aukų.

Iš JAV 11 naujų prenumeratų ir \$794.95 aukų.

Bendrai laike šio vajuos jau gauta 38 naujos prenumeratos ir \$3,603.80 aukų. Iki būtinosios vajuos kvotos išpildymo dar trūksta 62 naujų prenumeratų ir \$396.20 aukų.

Jungtinėse Valstijose Liaudies Balso draugai ir draugės labai gražiai darbuojasi. Jie savo uždavinius dėl LB išlaikymo garbingai baigia išpildyti.

Vajuos pravedimo reikalai pradėjo gerėti ir ketvirtame rajone. Iš ten keli draugai gražiai atsiliepė ir gauta

pranešimų, kad laike švenčių jie sukruos, kad prašalinius skaudų atsilikimą vajuos pravedime.

Winnipeg'o draugai irgi nepaprastai skaudžiai atsilikę šiame vajuje. Niekas iš LB draugų nelinkę net manyti, kad jie savo uždavinį dėl LB išlaikymo paliktų neišpildyti. Liaudies Balsas laukia jūsų atsiliepimų, o savitrašio draugų akys nukreiptos į jus su klausimu kaip jūs atsiliepsite? Labai prašome neatidėlioti vajuos pravedimo reikalo.

Dabar lenktyniuojantieji vajininkai išsirikiavę ir turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	3,076
Montrealo vajininkai	2,009
Windsoro vajininkai	609
Chicagos vajininkai	567
Hamiltono vajininkai	463
Port Arthur vaj.	406
Brooklyno vaj.	289
Kapuskasingo vaj.	238
Londono vaj.	236
Norwoodo vaj.	204
Detroito vaj.	142
Courtlando vaj.	131
Lawrence vaj.	125
Sudburio vaj.	114
Forest vaj.	112

Kas Kaip Remia Liaudies Balso

A. Daukantas, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną J. Naujoko atnaujintą į Lietuvą ir nuo jo \$1.50 aukų.

J. Grigaliunas, Toronto, per P. Mockaitį pridavė jo atnaujintą ir dvi atnaujintą prenumeratas į Lietuvą su \$10.00 aukų, taipgi švenčių proga pasveikinimą paskelbti.

K. Makarevičius, Vancouver, B. C., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$10.00.

P. Gutauskas, Forest, Ont., atnaujino tris prenumeratas į Lietuvą ir prisiuntė paskelbti švenčių proga pasveikinimų.

L. Bekešienė, Rochester, N. Y., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo N. Š. 50 c. aukų.

J. Urbanavičius, Montreal, prisiuntė gražų kiekį atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe jo paties viena atnaujinta į Lietuvą ir \$12.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Virva \$6.00; F. Kusleika ir S. Wallon po \$2.00; P. Barzdenis ir C. Lignugaris po \$1.00. Prenumeratų atnaujinime patalkininkavo J. Lesevičius ir jis pastebėjo, kad pirmiausia jie per klaidą prisiuntė nuo J. Čelkio \$5.00 kaip mokestį už prenumeratą, o turėjo būti visa penkinė kaip auka dėl LB paramos, nes prenu-

Rochesterio vaj.	109
St. Peterburgo vaj.	94
Vancouverio vaj.	94
Los Angeles vaj.	90
Worcesterio vaj.	84
Waterburio vaj.	78
San Leandro vaj.	69
San Francisco vaj.	65
Miami vaj.	60
Red Lake vaj.	60
Great Necko vaj.	59
Clevelando vaj.	0
Lethbridge vaj.	43
Timminso vaj.	23

Ir keliolikos kitų vietovių vajininkai, turintieji po mažiau kaip 50 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasikeitė, čia nemini mi.

Vajus Pratešiamas Iki Sausio 15, 1962

Imant dėmesin vajuos eiga ir draugų atsiliepimus, vajuos laikotarpis pratešiamas iki sausio 15 d. 1962 m., o visos vajuos atskaitos turi pasiekti LB raštinę iki sausio 20 d. Ypatingai šį reikalą prašome priimti lenktyniuojančius rajonus ir vajininkus.

Na, tai linksmy švenčių ir per jas prašome neužmiršti LB vajuos pravedimo reikalų.

K. Kilikevičius

Rochester, N. Y.

ŽIEMOS ŠVENČIŲ PROGA

Sveikiname Liaudies Balso kolektyvą ir visus draugus ir drauges Kanadoj, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Lietuvoj.

Linkime Laimingų 1962 Metų

- Martynas Budris
- Rapolas Barauskas
- Emilija Usevičienė (Mitraitė)
- Bolis Černauskas
- Rozė Černauskienė (Adaminiūtė)
- Jonas Stančikas
- Elena Stančikienė (Matuziūtė)
- Katrė Žemaitienė (Kulbiūtė)
- Mikas Vaidila
- Simanas Gendrenas

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Linkime Visiems Mūsų Pažįstamiems

P. ir J. Ilgutis

Hespele, Ont.

kus po \$1.00.

J. A. Užunariai, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir dar \$23.50 surinktų aukų. Aukojo: Detroito Lietuvių Moterų Kuopa \$10.00; S. Kunsaitis \$6.00; P. Katele \$5.00; J. Yakas ir L. Broliukas po \$1.00 ir S. I. 50 c.

J. Dereškevičius, Timmins, Ont., prisiuntė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe viena jo atnaujinta į Lietuvą ir \$23.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Dereškevičius \$1.50; A. Juozapavičius ir F. Paliliunas po \$1.00.

S. Joseph, Port Alberni, B. C., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratą ir paaukojo \$6.50.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė gražų kiekį atnaujintų prenumeratų ir \$14.00 surinktų aukų. Aukojo Ch. Zienius \$6.00; A. Plaušinis ir D.P. po \$2.00; J. Girdžius, L. Kaušpėdienė, V. Malinauskas ir J. Puzinas po \$1.00.

B. Zukauskas, Little Long Rapids, Ont., prisiuntė ten suaukotus \$20.00. Aukojo: B. Zukauskas \$14.00; Stari Emigrant \$2.50; M. Greska \$1.50; J. Valašćuk ir F. Paliluk po \$1.00.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe trys jo atnaujintos į Lietuvą ir JAV ir viena K. Juškos į Lietuvą, taipgi švenčių proga pasveikinimą paskelbti ir ten suaukotus dėl LB paramos \$34.00. Aukojo: J. Brazdžius \$25.00; Joniškietis \$5.00 ir R. Českauskas \$4.00.

A. Bernatonis, Windsor, Ont., prisiuntė atnaujintų

prenumeratų ir \$18.00 surinktų aukų. Aukojo: Ch. Valaitis ir A. Bernatonis po \$6.00; J. Bartulis \$3.00; L. Chinkevičius \$2.00 ir V. Budeni \$1.00.

C. Rimkienė, Baroda, Mich., prisiuntė Chicagos vajininkų vardu naują prenumeratą, gražų kiekį atnaujintų ir dar \$19.50 surinktų aukų. Aukojo: C. Rimkienė \$5.00; F. Pecukaitis \$3.00; A. Drobus \$2.50; S. Šaltis \$2.00; J. Kileris, M. Stankunas Duboy ir W. D. Murelis po \$1.00 ir šeši po 50 c.

J. Martinonis, Toronto, atnaujino prenumeratą savo giminaitei į JAV.

P. Kisieliene, Montreal, prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir keletą švenčių proga pasveikinimų paskelbti.

F. Petrauskas, St. Agathe Des Mts, Que., užrašė naują prenumeratą, atsinaujino sau ir paaukojo \$2.00.

S. F. Smith, Los Angeles, Calif., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir ten organizuotai sukeltus bei draugų suaukotus \$41.00 dėl LB paramos. Aukojo: J. Paciuas ir S. E. Smith po \$5.50; C. Pečiulis \$3.00, R-ka \$2.00 ir nuo spaudos paramai parengimo \$25.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

W. Kaluska, Lethbridge, Alta., \$1.00;

C. Sapkauskas, Fort William, Ont., \$2.00;

J. Palaitis, Natal, B. C., \$1.00;

M. Wenskaitis, Montreal, \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.

Administracija

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gruodžio 10 dieną MLSD-PD susirinkime pirmininkas A. Jonušis pranešė, kad įvykęs balius buvo labai sėkmingas ir draugijos išdui davė virš \$200. J. Vilkelis išdavė smulkia atskaitą iš pajamų ir išlaidų ir priminė nariams, kurie nedalyvavo baliuje, kad jaustųsi už pareigą dalyvauti sekančiame baliuje, kuomet jis bus suaruštas.

Draugė K. Keršienė pranešė vardus tų draugių, kurios ne tik darbu prisidėjo laike vakarienes, bet dar ir iškepė ir paaukojo pyragų, kėksų ir šiaip įvairių prieskonių. Ji pagyrė ir vyrus, kurie padėjo paruošti vakarienę. Gaila, kad neįmanoma visas čia išvardinti.

Numirė P. Plaušiniene (Januškaitė), sulaukusi 60 metų amžiaus.

Velionė atvyko Kanadon 1929 metais.

Paliko nuliūdime vyras, du sūnūs ir duktė.

Pirmais emigracijos metais gyveno Montreale, Sudburyje. Susitaupe kiek pinigų, nusipirko farmą Caister Centre, Ont., kur manė pagyventi švaresniame ore, bet vėžio liga išskyrė ją iš gyvųjų tarpo dar neišgyvenusią viso gyvenimo.

Kilusi iš Raseinių apskr., Raudonės valsč., Vensloviškių kaimo. Palaidota Hamiltone, Ont., Karstą puošė daugelis vainikų ne tik vietos lietuvių, bet ir kitų kolonijū. Laidotuvėse dalyvavo švogeriis montrealietis A. Plaušinis.

K. F. Repšiai susilaukė dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi O.K., o tėvukai S. Repšiai džiaugiasi sulaukę gražios ir sveikos anūkės.

Serga P. Skirka ir M. Laurinaitis. Gydomi namie po gydytojų priežiūra.

A. Abodolskienė gydomi Ready Memorial ligoninėj.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Nuo lapkričio 28 dienos Montrealo francūzų katalikų 4-riose mokyklose naudoja televiziją vaikams mokytii. Jei pasirodys praktiška, tai bus panaudota televizija ir kitose mokyklose, visoj provincijojej.

Religinė sekta, Old Brewery Mission, praėjusiais metais davė bedarbiams 55,867 nakvynės ir 75,189 pietus.

Prie to, 5,156 bedarbiams davė drabužių.

B. K.

Širdingiausi linkėjimai su Naujais Metais visiems idėjos draugams Kanadoje; broliams, jų šeimoms ir buvusiems draugams ir kaimynams Lietuvoje.

B. Kvietinskas

Montreal, Canada

Sveikinimas

Sveikinu su žiemos šventėmis — Kalėdomis ir Naujais 1962 metais visus savo gimines, draugus-es, pažįstamus, Liaudies Balso leidėjus, darbuotojus ir skaitytojus ir linkiu geriausios kloties ir sveikatos!

G. Šerpitienė

Montreal, Canada.

Apie Peraugimą į Visuomeninę Savivaldą

P. Romaškinas

TSRS MA Valstybės ir teisės instituto direktorius

(Tąsa)

Šios svarbiausios kryptys, kaip sakoma Programos projekte, yra: visapusiškas socialistinės demokratijos vystymas ir tobulinimas, aktyvus visų piliečių dalyvavimas valstybės valdyime, vadovaujant ūkinei ir kultūrinei statybai, valstybinio aparato darbo gerinimas ir liaudies kontrolės jo veiklai stiprinimas.

Klausimas dėl demokratijos vystymo perspektyvų ryšium su valstybės nynykimu problema — vienas iš pagrindinių punktų, kurį aiškindami, šiuolaikiniai revizionistai mėgina revizuoti marksizmą. Jie pareiškia, kad demokratijai užtikrinti reikalingas valstybės silpnėjimas ir greitas nynykimas. Teoriškai taip kelti klausimą reiškia nesuprasti arba nenorėti suprasti, kad demokratija nėra kažkas priešinga valstybei, o yra jos forma; politiniu atžvilgiu revizionistinis aiškinimas reiškia raginimą likviduoti socialistinę valstybę.

V. Leninas mokė, kad socialistinės demokratijos vystymo prielaida yra būtinas

socialistinės valstybės išsaugojimas ir stiprinimas. Taip pat ir stiprinti šią valstybę neįmanoma, visapusiškai nevystant demokratijos darbo žmonėms, jų neįtraukiant į valstybės reikalų tvarkymą, nekeliant jų sąmoningumo lygio.

Kaip tik šiuo keliu vystosi socialistinis valstybingumas, kartu toliau plečiant demokratiją ir keliant piliečių sąmoningumą. Kaip nepaprastai pakilo TSRS piliečių sąmoningumas, matyti, pavyzdžiui, iš to fakto, kad judėjime už komunistinį darbą jau dalyvauja daugiau kaip 10 milijonų žmonių. Tai matyti ir iš tikrai visaliaudinės kovos už techninę pažangą. Vien per dvejus septynmečio metus buvo įdiegti 4 milijonai 600 tūkstančių racionalizacinių pasiūlymų ir išradimų.

Vystant socialistinę demokratiją, numatoma ne išstumti valstybę ir mažinti jos vaidmenį, o pertvarkyti valstybinės valdžios organus, vis daugiau įtraukiant mases į valstybės valdymą, įtraukiant į šį darbą visuomenines organizacijas — profsąjungas, komjaunimą

ir kitas. Kartu tai reiškia vystyti demokratinio centralizmo principą. Paskutiniiais metais mūsų partija ypač daug nuveikė šiam leniniam principui išplėsti. Buvo iš pagrindų pakeista planavimo tvarka įmonėse ir kolūkiuose, sustiprinta vietinės iniciatyvos reikšmė ruošiant ūkinius planus. Buvo panaikinta dauguma ministerijų, pramonės valdymas perduotas liaudies ūkio taryboms.

Programos projekte nurodyti pagrindiniai keliai socialistinei demokratijai plėsti ir tobulinti. Vienas iš tokių kelių yra — kelti vaidmenį Darbo žmonių deputatų tarybų — liaudies valdžios ir liaudies savivaldos organų, jungiančių valstybinės ir visuomeninės organizacijos bruožus. Tarybos vis labiau pasireiškia kaip visuomeninės organizacijos, masėms plačiai ir betarpiškai dalyvaujant jų veikloje. Vis daugiau piliečių dalyvaus įvairių komisijų, inspekcijų, komitetų ir kitų prie Tarybų sudaromų organizacijų darbe. Jau dabar gana plačiai steigiami visuomeniniai skyriai, kurie pakeičia etatinius vykdomųjų komitetų atskirų šakų skyrius.

Paskutiniu laiku žymiai padaugėjo ir savaveiksmiškų organizacijų prie Tarybų, tokių, kaip gatvių ir kvartalų komitetai, bibliotekų, globėjų, moterų tarybos, tėvų komitetai, namų komitetai ir t. t. Vien Maskvoje tokių organizacijų veikloje dalyvauja daugiau kaip 220 tūkstančių žmonių. Tuo praktiškai įgyvendinama Lenino idėja apie nemokamą savanorišką darbo žmonių dalyvavimą atliekant valstybinio aparato funkcijas.

Ateityje bus vis labiau keliamas Aukščiausiųjų Tarybų, vietinių Tarybų nuolatinių komisijų vaidmuo, bus plečiamos teisės, vystymosi tokie demokratiniai principai, kaip visų pareigūnų renkiamumas, keičiamumas, atskaitingumas, ir jų darbo kontrolė, kad valdymo įgūdžius įsisavintų vis platesnės masės ir ateityje darbas šiame aparate nustotų buvęs atskira profesija.

Kitas kelias socialistiniam valstybingumui vystyti, jam peraugant į komunistinę visuomeninę savivaldą, — kelti visuomeninių organizacijų (profsąjungų, komjaunimo, kooperacijos ir kitų) vaidmenį ir palaipsniui perduoti joms eilę valstybinių įstaigų funkcijų.

Komunizmo sąlygomis visuomenė reguliuos savo santykius kaip tik per visuomenines organizacijas. Todėl visuomeninių organizacijų vaidmens kilimas besivystančioje socialistinėje visuomenėje ir laipsniškas vals-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SĄJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRĄSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VL 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, kilutes, chesterfieldus ir bilė kė, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas OR. 4-7576

Naujų 1962 Metų Proga

Sveikinu visus savo ir žmonos gimines, draugus ir pažįstamus. Visiems linkiu daug sveikatos, sėkmės ir laimingo gyvenimo.

Lai gyvuoja taika pasaulyje!

Petras Šiuplevičius ir šeima
Montreal, Canada

Švenčių Proga

Siunčiu širdingiausias sveikinimus ir geriausias linkėjimus visiems savo draugams ir draugėms bei pažįstamiems.

Ev. Vilkis
Montreal, Canada

Sveikiname

Visus savo gimines, artimus ir pažįstamus Lietuvoj; taipgi Draugus ir Drauges, L.R. skaitytojus ir rėmėjus su Naujais 1962 Metais ir linkime geriausios kloties, sveikatos ir laimės.

Liūdas ir Petrė Kisieliai
Montreal, Canada.

tybinių organų funkcijų perdavimas joms yra socialistinės santvarkos vystymosi dėsningumas. Tuo pasireiškia socialistinio valstybingumo vystymosi tendencija, tendencija, kad visuomeninis pradas tarybinės visuomenės gyvenime nuolat stiprės, ir valstybės valdymas laipsniškai peraugi komunistinės visuomenės savivaldą.

Visuomeninėms organizacijoms jau perduotas vadovavimas kūno kultūrai ir sportui, sanatorijoms bei kurortams ir kai kurie kiti kultūrinio darbo žmonių aptarnavimo klausimai. Viešosios tvarkos apsaugos klausimas dabar kartu su teismo, prokuratūros ir milicijos organais sprendžia tokios visuomeninės organizacijos, kaip liaudies draugovės, draugiškieji teismai ir kitos savaveiksmiškos organizacijos.

Išplėstinės komunistinės visuomenės statybos laikotarpiu, kai reikia visų visuomenės narių sutelktinių pastangų, kad būtų įvykdyti didingi materialinės-techninės komunistinės bazės sukūrimo planai, ypač svarbią reikšmę įgauna komunistinis piliečių auklėjimas ir praeities atgyvenų pašalinimas žmonių sąmonėje. Todėl darosi ypač nepakenčiami bet kokie socialistinės teisėtvarkos bei teisėtumo pažeidimai.

Todėl Komunistų partija ir Tarybų valstybė iškėlė

vieną iš svarbiųjų gyvenamojo laikotarpio uždavinių — išnaikinti visokius socialistinės teisėtvarkos pažeidimus, pašalinti bet kuriuos teisėtumo pažeidimus ir visiškai likviduoti tokią baurią praeities liekaną, kaip nusikalstamumas.

Dabar reikia kovą už senukrypstamą tarybinių įstatymų ir viešosios tvarkos laikymąsi paversti visos liaudies reikalu. Reikia sudaryti

tokią padėtį kai žmonės, kurie pažeidžia tarybinius įstatymus ir komunistinės moralės principus, pajusti, kad jų poelgius smerkia visa visuomenė, visa liaudis.

Iš viso to matyti, kad, toliau keliant visuomenės vaidmenį, įtraukiant vis platesnias mases į valstybės valdymą, perduodant eilę valstybinių organų funkcijų visuomeninėms organizacijoms, šioms aktyviai dalyvaujant visoje valstybės veikloje, toliau vystant socialistinę demokratiją, plečiamas politinis tarybinės visuomenės pagrindas, stiprėja socialistinė valstybė ir kartu ji perauga į visaliaudinę visuomeninę savivaldą.

Šiomis sąlygomis vis labiau didėja Komunistų partijos vaidmuo. Ji yra vadovaujanti ir vairuojanti Tarybų valstybės jėga, vadovaujanti visų tiek visuomeninių, tiek ir valstybinių darbo žmonių organizacijų branduolys. Auga partijos vaidmuo vadovaujant ekonominiam šalies gyvenimui, komunistiškai auklėjant darbo žmones, kuriant moralines ir ideologines komunistinio priedais.

Šiomis sąlygomis tuo didesnę reikšmę įgauna vienijantis Komunistų partijos vadovavimas, jos — kūrybinio masių aktyvumo įkvėpimo ir organizatoriaus — orientuojanti veikla, mobilizuojanti visas liaudies jėgas komunistinei visuomenei pastatyti.

PRISIMENANT MIRUSIUS PRIEŠ DVIDESIMT METŲ

(Atkelta nuo 4 pusl.)
pege. Jis taipgi buvo pažangus žmogus.

Burba mirė ruo sunkios ligos. Jis buvo kandidatas į

pažangiuosius.

Minint 20-tas sukaktuves, prisimename jų gerus darbus ir tariame: lai būna jiems lengva šios šalies žemė.

Negalima neprisiminti ir neseniai mirusio Montreale Kazio Radzevičiaus. Pažinčiau jį dar gyvenant Winnipege. Jis buvo taurus vyrukas, priklausė prie pažangių organizacijų ir nuosirdžiai dirbo dėl jų.

Tad lai būna Tau, Drauge, lengva Kanados žemė. O jo broliui Winnipege, se-

seriai Montreale ir bendrai giminėms reiškiu gilią užuojautą.

P. Gutalskas

NATO NESUTARIA

PARYŽIUS. — Militarinės NATO grupuotės ministrų taryba pareiškė griežtai skirtingas nuomones kaip Berlyno, taip ir Kongo atžvilgiu. Absoliutė tarybos narių dauguma atmetė JAV veiksmus remti Jungtines Tautas Konge. Bet tuo tarpu JAV pasiryžusios remti iki galo.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams. Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apaistojimui. Savininkas Ch. Pampalas. Telefonas: LI. 4-6917

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Primam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEGE: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario.
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuosirdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

L. BAKUTIS

Per Liepsnojancią Žemę

I PLATŲ VIESKELI

Nuo darbų griūdama
Po šakotu klevu
Bakūžėj tėvų,
Mane supo mama.
T. Tilvytis

— Lionginai, tu dar miegi? Juk žinai, kad šiandien gegužinė. Ziūrėk, kaip jūsų Juozas, Vaclovas Stankūnas, Leonas Juška ir mūsų Petras pluša po aikštelę! — įsmukęs į kambarį, sušuko Albinas Bakutis.

Liuktelėjau iš lovos, skubiai apsirengiau, ir abu išbėgome į kiemą. Palypėjus ant tvoros, aiškiai matėsi, kaip netoli nuo mūsų sodybos esančiame Smėlių miškelyje, beržų vainiku apjuostoje aikštelėje, darbavosi jaunimas. Ten, kur vakare turėjo įvykti gegužinė, nuskubėjome ir mes.

Kvėpdamas pievos džūstančiu sienu ir pamiškėje pabertomis žemuogėmis, atskubėjo šiltas sekmadienio pavakarys. Į miško aikštelę ėmė rinktis jaunimas, paaugliai, seniai ir net motinos su mažais vaikais ant rankų. Gegužinės čia dažnai ruošdavo šauliai, jaunlietuviai ir kitos buržuazinės jaunimo organizacijos, tačiau niekuomet nesuirinkdavo tiek daug žmonių, kaip šiandien. Šią gegužinę suorganizavo pažangus Petrauciškių kaimo jaunimas, paprastai jaunuoliai ir merginos, varginųjų valstiečių atstovai, kurie priklausė MORPR'o organizacijai.

Triukšmingą kaimo polką keitė svajingas valsas, valsą — skardi jaunimo daina. Kaito jauni veidai, degė akys, šypsojosi senukai, krykštė vaikai. Miškas juokėsi, klekėjo, gaudė, atrodė, kad niekuomet Smėlių miškelyje nebuvo taip linksma.

Staiga aikštelėje pasirodė būrys šaulių. Vienas iš jų, prasiskverbęs į aikštės vidurį, sušuko:

— Muzikantai, nutilkit! Mes turime išaiškinti, kas be policijos leidimo suruošė šią gegužinę.

Tranki polka, minutei nutilusi, vėl sudrebino aikštelę, ir ėmė sukliuti poros. Įpykę šauliai puolė prie muzikantų, norėdami jėga juos nutildyti. Muzikantams į pagalbą atėjo gegužinės organizatoriai. Kilo triukšmas, pasigirdo balsai:

— Kodėl jums galima linksmintis? Kuo geresni šauliai! Kokia čia teisybė: vieniems leidžiama, o kitiems draudžiama?!

— Išsiskirstykit! — suriko šaulys Antanas Abarius iš pykčio paraudusiu spraudu.

Glaudžiu ratu sustojęs jaunimas užtraukė dainą:
Kelkis, darbininke,
Ko tu užsnūdai?
Spaudžia tave ponai,
Buožės, kunigai,
Visi dykaduoniai
Tau ant sprando joja,
Prisiplėšę turtų,
Geria ir ulioja...

Daina veržėsi iš jaunų krūtinių ir skriejo per ežerėliuose paskendusių Zarasų kraštą, žadindama liaudį pabusti iš gilaus miego, nutraukti išnaudojimo grandines.

"Budrieji" smetoniniai tarnai pasitraukė, grasindami "audra ir perkūnija", o gegužinė tęsėsi iki vėlyvos nakties.

Kai rytuose pradėjo rausti dangaus kraštėlis ir sušvito pirmoji žara, jaunimas išsiskirstė po savo gimtąsias bakūžes, o beržynėlyje skardžią jaunystės dainą pakeitė svajinga lakštingalos giesmė.

Rytojaus dieną kaimo pasirodė policija. Ji šaudė palaidus šunis ir kates, "tikrino" išvietes ir šulinius, rašė protokolus ir aktus, pinigėnėmis baudomis baudė "santarinės" ir "viešosios" tvarkos laužytojus. Policininkai įvairiais būdais stengėsi įbauginti kaimo žmones. Davatkos, slankiodamos viena pas kitą, šnibždėdamos:

— Už kelis bedievius ir neklauzadas dievo rykštė gali nubausti visą kaimą.

Dvarininkas Mackevičius, buožės Kublickas, Skukauskas ir kiti patenkinti šnekėdavo, kad po šios gegužinės ir policijos "vizito" daug kam išgaruosiančios iš galvos višos vaikystės, daug kas pasimokysią ir savo vaikams pasakysią, kad prieš vėją nepapūsi.

Buvau tuomet keturiolikos metų paauglys ir nesuigaudžiau, kas čia dedasi. Niekaip negalėjau suprasti, kodėl nedraudžiama organizuoti gegužinių šauliams, jaunlietuviams, pavasarininkams, įvairaus plauko ponaičiams. Kodėl mūsų kaimo jaunimą apšaukė bedieviais ir bendros tvarkos laužytojais?

Tikėjausi, kad daugelį klausimų man išaiškins brolis Juozas, bet šis tylėdavo arba, nebeaprašdamas mano įkyrumo, atrėždavo:

— Daug žinosi — greit pasensi!

Mėginau apie tai pasikal-

bėti su kitais kaimo paaugliais, tačiau ir jie suprato ne daugiau už mane.

Bėgo laikas, iš dienų surinkdamas mėnesius ir metus, Piovėjų dalgiais skindama žiedus ir spausdama sūrius prakaito lašus valstiečių veiduose, praėjo vasara.

Pripylęs buožių svirus jaunų aukso, o varguoliams atnešęs begales rūpečių, nuskubėjo ruduo, užleisdamas savo vietą žiemai.

Kaimas gyveno sunkias dienas. Kasmet prieš Naujus metus sugrįždavo į namus dirbė pas buožės vaikai ir merginos. Sugrįžus broliui Juozui ir seseriai Liucijai, pas mus vakarais suplūsdavo daug jaunimo, atėdavo ir senesnių žmonių. Kalbų niekad netrūkdavo.

Vieną vakarą, visiems susirinkus į pirkią, vyras pasigedo brolio Juozo. Tą vakarą kažkodėl neatėjo ir kaimyno muzikantas Petriukas Bakutis. Kažkas pasiteiravo vyresniąją seserį Liuciją, kur Juozas.

— Kur nors vaikiojasi. Matau, kad tos kompanijos prie gero neprives, — į klausimą pikta atsakė tėvas.

Vėlyvą naktį mane pažadino varstomų priedangio durų girgždesys. Kažkas įsilinko į seklyčią. Kurį laiką buvo ramu. Tik po gero pusvalandžio tyliai atsidarė durys, ir į pirkią įėjo brolis.

Ilgai po to neužmigau. "Kodėl Juozas užsuko į seklyčią? Ką jis ten taip ilgai veikė?" — vis kamavo mintis.

Kitą rytą, tėvui su broliu išvažiavus žagarų, įėjau į seklyčią. Apžiūrėjau spintą, lovą, palindau palovin, bet nieko įtartino nesuradau. Staiga mano žvilgsnis apistojo ties šventųjų paveiklu. Už jo kažkas buvo užkišta. Pasilipęs ant kėdės, ištraukiau visą pluoštą "Tiesos" numerių. Tarp jų radau dvi Gorkio knygas — "Motiną" ir "Vaikystę". Su didžiu smalsumu pradėjau skaityti literatūrą. "Tiesoje" buvo rašoma apie didvyriškas Ispanijos jaunimo kovas su fašistais, kurie, sukilę prieš teisėtą Ispanijos liaudies vyriausybę, kraujuje ir ugnyje paskandino šalį. Radau straipsnių, kritikuojančių bažnyčią ir religiją, nemaža satyrinių eilėraščių. Ypatin-gai įspūdi paliko straipsniai, kurie pasakojo apie sunkų valstiečių ir darbininkų gyvenimą tuometinėje Lietuvoje. Mažai ką tesupratau, tik viena man buvo aišku: šiuos laikraščius brolis slepia.

Neiškenčiau nepasakęs paslapties geriausiam savo draugui Albinui. Vasarą, gandydami kaimo bandą, mudu dalindavomės riekute duonos ir savo mintimis bei gyvenimais. Albinas buvo žymiai vyresnis už mane. Jamėjo ketvirti metukai, kai mirė motina. Netrukus tėvas vedė kitą. Taip mažasis Albinukas atsiderė pautomės globoje. Šiaip taip jam pasisekė baigti Avilių pradinę mokyklą, o vėliau pradedėjo piemenavimo metai. Mylėjau aš jį lyg savo broli. Susipykdavome tik tuomet, kai Albinas imdavo šaipytis iš mano religingumo. Mat, kai mus užklupdavo audra ir blykstelėdavo žaibas, aš tuoj pradėdavau žegnotis, tikėdamas, kad tai apsaugos nuo perkūnijos. O šaipydavosi Albinas skaudžiai: vadindavo davatka, sakėdavo, kad mano įsivaizduojamasis dievas yra tik muilo burbulas. Aš niekaip negalėjau su tuo sutikti ir bijojau, kad už piktžodžiavimą dievas gali nubausti mano geriausią draugą.

Vieną žimos popietę Albinas pakvietė mane pasivažinėti nuo Čepakalnio rogutėmis. Čepakalnis žibėjo deimantėmis žvaigždutėmis, nuo kurių merkėsi blakstienos. Rogutės lyg kulka lėkė susalusiu sniegu. Šaltis gnaitė skruostus, ausis. — Albinai, ar tu moki ty-lėti? — pradėjau, tempdamas rogutes į kalną.

Albinas pažūrėjo į mane, išpūtęs akis. — Jei prisieksi niekam nesakyti, papasakosiu tau labai svarbų dalyką.

— Jei nepasitiki, gali nepasakoti! — atšovė išsivedęs Albinas.

Aš juo visiškai pasitikėjau, — juk Albinas visada saugodavo mūsų paslaptis! — ir, nieko neslėpdamas, pasakojau, kaip vėlai naktį brolis Juozas grįžo namo ir paslėpė seklyčioje už paveiklo laikraščius bei knygas. Albinas nusišypsojo.

— O kas ten parašyta, ar skaitei, — paklausė jis.

— Skaiciau.

— Labiausiai, tur būt, patiko tos vietos, kur pliekiamos davatkos?

Kad Albinas šaiposi, — nieko nuostabaus, bet iš kurgi jis žino, kas ten rašoma?

— Na, nepyk, — vyriškai uždėjo ranką man ant pečių Albinas. — Skaiciau ir aš, brolyti. Tokių laikraščių parneša ir mūsų Petras. Sekmadienį jūsų Juozas, Vaclovas Stankūnas ir Leonas Juška buvo atėję pas mus.

Aš jau gulėjau, kai jie ėmė kalbėti apie kažkokią MORPR'o kuopelę. Petras pasakojo, kad pasisekė užmegzti ryšį su dusetiškais komunistais. Minėjo jie kažkokį Bro-nių Puteikį iš Berniūnų kaimo, kuris jiems davęs literatūros. Ta literatūra vadinasi komunistiška. Petras išspėjo, kad šitai reikią slėpti, nes vienas neatsargus žodis

galis visus pražudyti. — Ir jie visa tai kalbėjo prie tavęs? — suabejojau.

— Jie manė, kad aš miegu.

Dabar man paaiškėjo, kur aną vakarą buvo Juozas. Taip pat supratau, kodėl Albinas pasidarė toks bedievis ir šaipėsi iš manęs.

"Tai ir mūsų Juozas prie komunistų", — stebėjaisi aš.

Motina dažnai kalbėdavo, kad tie komunistai būtų geri žmonės, nes eina už vargšus, bet jie bedieviai, o šito ji negalėjo nesmerkti.

Juozas niekuomet nebuvo labai pamaldus, o po to, kai klebonas nuplėšė jam svarbą apyakklę, niekas nebeįstengė jo nuvaryti į bažnyčią. Tai atsitiko prieš keletą metų, kai Juozas dar lankė Avilių pradinę mokyklą.

Vieną dieną jis nuėjo į mokyklą, neišmokęs tikybos pamokos, Kunigas Petrauskas, lyg žinodamas, patį pirmąjį pašaukė Juozą ir liepė išvardinti dešimtį dievo įsakymų. Juozas tylėjo.

— Klaupk! — suriko perpykęs kunigas.

Juozo veidą užliejo raudonis, tačiau jis net nepajudėjo. Petrauskas visai įtūžo. Jis griebė Juozą už apyakklės ir ėmė purtyti. Prastos naminės medžiagos švarkelio apyakklė neišlaikė ir atplyšo. Berniukas verkdamas parbėgo namo.

Jau kas nors atsitiko, — susirūpino motina, pamąčiusi apsisverkusį Juozą. — Ne veltui sapnavau šianakt, kad į grįčią subėgo tiek daug kiaulių...

Sakyk, varla, ką padarei? — pikta prabilo tėvas. Juozas kūkčiojo ir rankomis trynė akis.

Sakyk, nebijok, kas atsitiko? — ėmė raminti motina ir priėjusi apkabinė sūnų. — O kas gi čia? Kur apyakklė? Jau su kuo nors susimušei... Tai reikią dir-žo!

Brolis mėgino teisintis, kad jis visai nekaltas, kad taip padaręs kunigas Petrauskas, — mat, Juozas ne-mokėjęs dešimties dievo įsakymų...

O viešpatie! Kunigą užrūstina? Še, kad nori, netikėk sapnais. Štai tau ir kiau-lės... Sekmadienį jau duos iš ambonijos, visa Avilių parapija išgirs. Kaipgi tu, vaikeli, neišmokai tų dešimties prisakymų?

Ir tikrai sekmadienį per pamokslą Petrauskas ėmė plūsti tėvus, kurie augina savo vaikus tikrais bedieviais. Paminėjo ir mano tėvus, esą jie ir patys neištikimi bažnyčiai: iki šiol neatdavė šieno, bulvių neatėjo į kleboniją kasti... Baigdamas pamokslą, kunigas parodė į dangų ir sušuko:

— Dievas yra aukštai ir viską mato!

Kiek asarų praliejo motina, kol permaldavo kunigą ir vėl pelnė bažnyčios malonę! Penki litai dar tą patį sekmadienį nuplaukė kunigo kasą, — juos motina paaukojo "ant mišių".

Šie prisiminimai visuomet versdavo mane abejoti bažnyčios teisingumu, bet, žinodamas, kad piktžodžiauti prieš kunigą ir bažnyčią — mirtina nuodėmė, tokias mintis vydavau šalin.

Pirmosios sutemos užgulė laukus. Mudu su Albinu grįžome į namus pilna galva naujų minčių, neaiškumų, svarstymų ir svajonių.

Oras smarkiai atšilo, artėjo pavasaris. Nepastebimai nutirpo sniegas, priešpavasariniai vėjai nudžiovino dirvas, į medžių šakeles nedrąsiai pasibeldė pirmieji pumpurai. Pavasaris pabėrė žiedų sniegą ant slyvų, vyšnių, obelių. Prasikalusi pro žemės pluta žolelė akinančiu žalumu užpylė pievas.

Mudu su Albinu išginėme bandą. Laukuose buvo daug erdvės ir laisvės. Čia galėjome laisvai svajoti, dalintis įspūdžiais, ginčytis. Parugėje, už tankaus krūmo, ne kartą su virpančia širdimi skaitėme "Tiesos" numerius, kuriuos atsinešdavo Albinas. Daug ten buvo rašoma, bet daugiausia apie sunkų valstiečių gyvenimą. Iš kiekvieno puslapio badė akis nuoga tiesa — didžiulis skirtumas tarp ponų ir kaimo valstietijos.

Mano galvoje brenė pirmieji planai, pirmieji troškimai — palengvinti vargo žmonių gyvenimą, tačiau jie buvo dar blankūs ir vaikiški. Aš ne kartą buvau girdėjęs kalbant, jog reikia kovoti, nes gera valia buržujai nepalengvins vargdienių dalios. Kovoti! Mano sąmonėje giliai įsmigo šis žodis, bet kur ir kaip kovoti, dar neturėjau supratimo.

Tų pačių metų rudenį mūsų kaimą atsikėlė Ereliškių dvarponės Šakalienės dvaro nuomininkų Paknių šeima. Ji įsikūrė nusigyvenusio valstiečio Barkausko namuose. Niekas kaimo tiksliai nežinojo šios šeimos praeities. Žmonės kalbėjo, kad Pakniai kilę nuo Rokiškio.

Vyriausias šeimoje buvo Juozas Paknys, bet apie ūkį daigiau nusimanė jo brolis Vladas. Kaimo davatkėlės kalbėdavo:

— Pakniai — žmonės darbininkai, bet didžiausi bedieviai...

(Bus daugiau)

Visiems Draugams ir Pažįstamiems

Linkiu Linksmų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Albertas Galinaitis

Švenčių proga sveikinu ir linkiu Liaudies Balso darbuotojams, skaitytojams ir visiems rėmėjams, taipgi giminėms ir draugams Kanadoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose ir Lietuvoje

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

J. Brazdžius

Sudbury, Ont., Canada

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Linkime Visiems Toronto Lietuviams

Duff - Wright Insurance Agency

44 Wellington St. E., Toronto

J. CLARENCE DUFF

Office EM. 2-1212

Res. BE. 1-7141

Visiems pažįstamiems ir prieteliams Kanadoje ir Lietuvoje

Linkime Linksmų Metinių Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

John ir Nelly Berškiai

Linkiu Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų Visiems Toronto Lietuviams

JOE PANKOWSKI

Hiram Walker & Sons Ltd. atstovas, Lietuvių Bankietams, Vestuvėms ir kitokioms sueigoms gerimo leidimo parūpintojas.

Tel.: EM. 4-2131

Namų CL. 9-2617

Linkime

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

visiems mūsų draugams ir pažįstamiems.

Morris Olsen ir šeima

Windsor, Ont.

Sveikinimai su Metinėmis šventėmis

nuo

RICHARDSON DRUG STORE

913 Dundas St. W. - Toronto - EM. 8-9110

Metinių švenčių proga sveikiname visus mūsų draugus, gimines ir pažįstamus Kanadoj, Tarybų Lietuvoj ir kitur, linkėdami

Linksmų ir Laimingų Naujų Metų

J. M. Grigaliūnų šeima

Toronto, Ont.

Sveikiname Visus Mūsų Draugijos Narius ir Kuopų Veikėjus, Linkėdami

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Komitetas

Sveikiname su Kalėdomis ir Naujais Metais

Visus Liaudies Balso skaitytojus, draugus, drauges ir gimines, gyvenančius Kanadoje, Amerikoje ir Lietuvoje

Stefanija ir Juozas Kevėžai

Toronto, Ont.

Linkime Visiems Lietuvių Literatūros Draugijos Nariams ir Pažangiems Lietuviams

Linksmų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komitetas

Kalėdų švenčių bei Naujų Metų proga sveikinu gimines, draugus-ges bei visus pažįstamus, gyvenančius Kanadoje, Lietuvoje ir visur kitur.

Linkiu visiems-soms geros sveikatos ir kuo geriausio pasisekimo asmeniniuose reikaluose, kultūrinėj veikloj, o ypatingai veikloj už talką.

P. Gutanskas

Torontiečių Kronika

Atidarė ofisą

Rraugų Ch. ir A. Narusevičių žentas R. J. Taylor, D.C., chiropraktikos gydytojas, atidarė ofisą 1029 Coxwell Avenue (kampas Coxwell ir O'Connor), suite 1.

Reporteris linki jam geriausio pasisekimo.

Rep.

Liūdna Naujiena

RED LAKE, Ont. — Čia yra naujiena tiems, kurie pažinojo Tonį Valiukonį. Jis neteko regėjimo ir dabartiniu metu jis randasi Port Arthure, Cumberland House. Tai institutas dėl aklųjų.

Jis turėjo keblumą su regėjimu, bet praėjusią vasarą taip pablogėjo, kad jis nebegalėjo vienas vaikščioti. Kadangi jis neturi šeimos, autoritetai paėmė jį į Port Arthurą dėl medikalės pagalbos, bet tenai surado, kad nebegalima jam nieko padėti atgauti regėjimą.

Mrs. M. Deedas

So. Boston, Mass.

A. L. P. Klubo banketas, kuris įvyko sekmadienį, gruodžio 10, pavyko gana gerai. Nors diena pasitaikė nelabai gera, buvo blogas oras, bet svečiai nesusilaikė ir iš tolimesnių kolonijų.

Po skanių pietų sekė diskusijos ir pasikalbėjimai įvairiais klausimais. Sutikau keletą gerų Liaudies Balso

patrijotų, kurie beveik tuo pačiu laiku buvo patekę į įvairias ligonines dėl kokių nors sunegalavimų ar šiaip patikrinimui sveikatos. Juozas Žekonis, kai tik paspruko iš ligoninės, tuojaus su Alenute išdūmė į Floridą. Sakė, jeigu jau prisieis kiek ilgiau pasirgti, tai ten bus geriau. Antanas Barčius, kuris mažiausia nusiskundžia visokiais negalavimais, taipgi keletą dienų praleido ligoninėje, bet atrodė labai gerai. Antanas Jankus, kadaisė buvęs geras "kukorius", daug prisidėjęs prie surengimų didžiųjų banketų, pergyveno jau net kelintą operaciją. Džiaugiasi, kad dabar viskas gerai. Jau net ir šioji tokį darbėlį susiieškojo. Louis Zelsonas per neatsargumą susižeidė dirbtuvėje koją. Nors žaizda buvo maža, bet dėl visa ko nuvyko į ligoninę, o tenai gydytojai su visokiais peiliais ir adatomis padarė dar didesnę ir dabar vyrukas vaikščioja šlubčiuodamas.

Louis taipgi iškėlė ypatingai svarbų klausimą, kaslink laišku iš Lietuvos. Štai vienas pavyzdys: Marė Zilaitė parašo laišką, kurį galima lengvai perskaityti, bet antrašui uždėti ji paprašo mokytą asmenį, kuris raides taip susuka, kad reikia stebėtis, kaip laiškanesys perskaito jas ir laišką atneša gavėjui. Negalėdamas taip parašyto antrašo perskaityti, tai ir aš bandau taip pat iškraipyti raides, bet mano laišką sugražina atgal.

Per Liaudies Balsą Louis Zelsonas linkėja laimingiau-

Sūnų ir Dukterų Draugijos

Pirma Kuopa

ruošia

Naujų Metų Sutikimo

Šokius

SEŠTADIENĮ

Gruodžio 30 d.

Savoj Salėj

160 Claremont St.

Šokiams grieš geras orkestras

Įvairūs gėrimai ir užkandžiai pasivašininimui

Šokiai tęsis iki 12 val. nakties

Pradžia 7 val. vak.

Įžanga \$1.00

Nariai moka su nario mokesčiais

Maloniai kviečiame visus atsilankyti

Rengėjai

sių Naujų Metų visiems Dovalų miestelio gyventojams, kaip seniems pažįstamiems ir bičiuliams.

R. Niaura

Brazilijos Valstiečiai
Užima Dvarų žemes

SAO PAULO. — Brazilijos valstiečiai nekantraudami kol bus paskelbta žemės reforma vis daugiau ir daugiau vietų užima dvarų žemes ir dalinasi patys. Jeigu iki šiol tokie įvykiai buvo dažni šiauriniuose šalies rajonuose, dabar jie prasidėjo Minas Gerais ir Soa Paulo valstijose.

PRINCETON, N. J. — Galup instituto tyrinėjimu, amerikiečių tauta nenori jokių prieš atimines bombas slėptuvių. Nežiūrint, kad slėptuvės ir išgelbėtų dalį žmonių nuo atominių bombų, bet kas iš to.

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų
Telefonas: RO. 6-3026
Toronto

Reikalinga

Dalino ar pilno laiko tar-nybai vyrų ar moterų norinčių turėti priedinių įplaukų. Turi kalbėti angliškai. Amžius nėra kliūtimi. Pilnas lavinimas suteikiams ir pajamos garantuojamos sulyg vakarinių uždarbių plius bonai. Kreiptis į Mr. Webb, kambar. 205, 3130 Bathurst St., Toronto, ar telefonuoti 787-0615 nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro dėl interviu.

Nauji Lenkiški Filmai
pirmu sykiu
Toronto ir Montreale

"Awartura O Basie"
Romantiška komedija
ir

"A Song to Remember"
Astor Teatre - 653 Yonge St.
Tel. WA. 3-8923
Nuo gruodžio 25 iki 29

Montreale

"Trzy Kobiety"

Monument National salėj
1182 St. Laurent Blvd.
Gruodžio 25
Nuo 4 val. po piet iki 7 v. v.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nūo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akd-niu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akinių
Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6.
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ktv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuvių Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinių Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuojamas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto